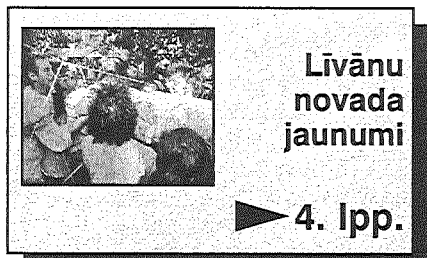
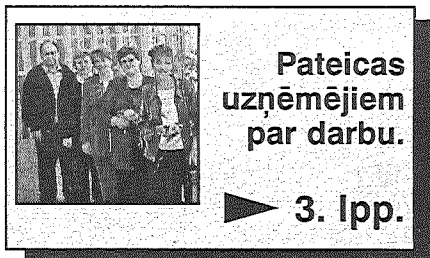
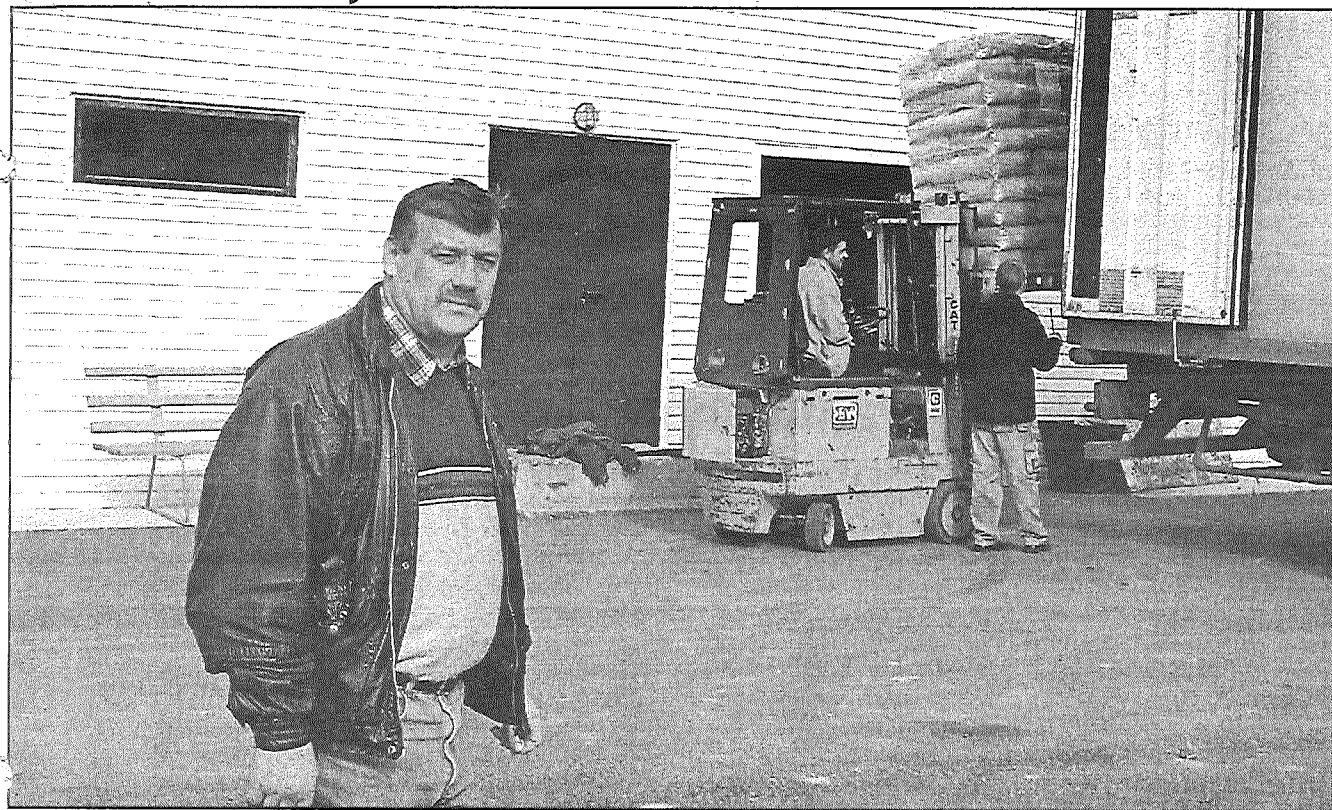

ISSN 1407-932

Latviešu uzņēmējs sēņo ziemeļos

● Individuālā uzņēmuma «Pārsla» īpašnieks Vitālijs Pastars nosūta kravu ar saldētajām ogām, bet tūdaļ izkraušanas zonā ieradīsies svaigi saldētu sēņu krava no Krievijas. Foto: M. Rukosuļevs

Plauj kaut ar izkapti

No baraviku groza satura, ko sēņotājs ar nazi rūpīgi apstrādā pirms likšanas uz pannas, līdz autofurgonam, kas piepildīts ar saldētu sēņu maisiem, ir tikpat tālu, kā no sviesta kulšanas ķērnē līdz jaudīgam piena kombinātam. Vai Latvijas mežos maz ir tāds sēņu lērums, kuras pārvadājamās autofurgonos un eksportējamās uz ārvalstīm? Nav gan. Tāpēc individuālais uzņēmums «Pārsla» Stabulnieku pagastā ir tāds viens pieturas punkts sēņu tālajā ceļā no Arhangeļskas un vēl dziļākas Krievzemes plašumiem līdz piemēram, Itālijai. Sēņu ceļu no tās augšanas vietas līdz brīdim, kad tā šķērso Latvijas rietumu robežu, koordinē individuālā uzņēmuma «Pārsla» īpašnieks Vitālijs Pastars, jo šis uzņēmums nodarbojas ar ogu, augļu, dārzeņu, un pēdējos trijos gados – arī ar sēņu pārstrādi.

Sēnes ir tēma, kas aktuāla patlaban, un produkts, kas ievērojami paplašinājis uzņēmuma darbības ģeogrāfiju. Vitālijs Pastars uz kartes parāda tālo Krievijas ziemeļu pilsētu – Arhangeļsku un ar pildspalvu apvelk lielu reģionu, vēl tālāk uz ziemeļaustrumiem, dziļāk Sibīrijā, lieluma ziņā līdzīgu Latvijai. Pa taisno savs tūkstotis kilometru. Bet ceļi likumīgi atbilstoši savu būvētāju principiem, un sēnes līdz Latvijai pārvar 1700 kilo-

metrus. Saldētā veidā. «Pārslai» tālajā Krievijas reģionā izveidots savs savācēju, pieņēmēju un saldētavu tīkls. Baraviku un tamlīdzīgu augstvērtīgu sēņu tur augot tik daudz, ka «plauj kaut ar izkapti». Gatavu izveidotu sēņu sagādes struktūru uzņēmējam uz paplātes klāt neviens nepienesa. Tikai Vitālijam Pastaram zināms, cik drosmes, uzņēmības, riska, enerģijas un zināšanu, kā arī orientēšanas tirgus konjunktūrā tas prasīja. Arī pielāgošanas spēju, jo Krievzemē biznesa aktivitātes notiek pēc savādākiem principiem, nekā pa šiem gadiem ierasts Latvijā. Sistēma izveidota triju gadu laikā. Pats iemācījies, kā to visu darīt, braucis uz vietas, dibinājis kopuzņēmumu, ieguvis uzticību. Pārliecinājies arī par to, ka Krievijā valsts līmenī šāda iniciatīva ne sevišķi tiek atbalstīta, jo varas struktūru politika ir citāda. Bet neba latvieši vien atraduši šo sēņu reģionu. Cita ar citu meža bagātību ievākšanā tur konkurējot piecas valstis. Tomēr arī tajā apgabalā dabas resursi pamazām tiekot izsmelti. Izdeguši purvi, kas samazina dzērveņu ieguvu.

Taču pamazām arī vietējie, Preiļu rajona, iedzīvotāji apjautuši šo iespēju – nopelnīt ar sēņošanu, un šīs sezonas laikā dažam labam baraviku vietu zinātājam izdevās nopelnīt tīri labi.

Sēņu pārstrādes sezona uzņēmumā sākas ar gailenēm. Latgales mežos tās

aug minimāli, tāpēc «Pārslai» gailenes iepērk Vidzemē, Kurzemē un arī Krievijā. Sēņu vākšanas, saldēšanas, pārpirkšanas, transportēšanas ķēdē esmu pēdējais posms, saka uzņēmējs, maksa par sēni šajā laikā pieaug vairākkārtīgi, un tā ir jāmaksā man. Uzņēmuma ceļā Stabulniekos sēnes tiek apstrādātas, ar īpašu ierīci notīrot sēnes smilšaino un sūnaino kātiņu. Te tās arī sadala pēc lieluma, pēc krāsas, safasē. Tālākais ceļš jau ved pretī patērētājam – uz veikalu un ēdināšanas tīkliem Rietumvalstīs, kur gardēži par tām maksā pieprasīto cenu. Daļa no sēnēm tiek arī pašmāju pircējiem, jo nonāk «Rimi» un citu lielveikalu tīklā, tomēr patērētājiem šeit ir mazs, tās pērk tikai tie, kuriem pašiem sēņošanai laika neatliek.

Turpinājums
2. lappusē.

SVEICAM SKOLOTĀJUS SVĒTKOS!

Skolotāj, Tu esi dzīvs
sudraba strauts,
kas nestāv uz vietas,
bet trauc.
Un tādu darbīgu
cilvēku
dzīvē nemaz
nav daudz.

Lai priecē Jūs bērni, saprot vecāki
un izprot sabiedrība.
Sveicam Preiļu rajona pedagogus
Skolotāju dienā!
Preiļu rajona padome
Preiļu rajona izglītības pārvalde

Tas darbs,
kas grūti darīts tiek,
Vēl ilgi sevi atcerēties
liek.
Un labākais nav tas,
ka darbs nes zelta sieku,
Bet — smaidošu paldies
Un jaunu darba prieku.

Vārkavas novada dome
sveic Vārkavas vidusskolas,
Rimicānu un Vanagu pamatskolas
pedagogus Skolotāju dienā.

Cienījamie Līvānu
novada pedagogi!

Skolotājs ir kā
zvaigzne, kuras krāsu
mirdzumu un dvēseles sil-
tumu savā dzīves kamoliņā ievīd katrs
Jūsu skolēns. Arvien no jauna sevi iede-
dziet šo personības liesmu, turiet augstu
savu profesionālo līmeni un ar nesavtīgu
izšķērdību dāvājiet šīs bagātības saviem
audzēkņiem!

Lai Jūsu darba kamolā tinas tikai
gaišas un saskanīgas krāsas!
Līvānu novada dome

Jaunums!

NOKAVĒJI? NEUZTRAUCIES!
Tagad «NOVADNIEKU» vari abonēt
savā pasta nodaļā JEBKURĀ DIENĀ un
saņemt jau nākamo avīzes numuru.
ZIŅU NEKAD NAV PAR DAUDZ!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Plāno divkāršu slimnīcu skaita samazināšanu

Ambulatorās un stacionārās aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programma jeb strukturālās pārvērtības programmas mērķis ir koncentrēt stacionārās veselības aprūpes resursus, decentralizēt resursus ambulatorajā veselības aprūpē un uzlabot neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienesta darbību. Prezentējot plānu, veselības ministrs Rinalds Muciņš stāstīja, ka strukturālais plāns aptver visas trīs jomas — primāro, sekundāro, kā arī neatliekamo palīdzību. Dokumenta galvenais mērķis ir attālināt slimnīcas no pacienta ārstēšanas un pietuvināt cilvēku ģimenes ārstam. Plāns paredz, apvienojot un pārprofilējot slimnīcas, samazināt to skaitu valstī vairāk nekā divas reizes. Ja šobrīd Latvijā ir 121 slimnīca, tad 2010. gadā būs 52 slimnīcas un 28 veselības aprūpes centri. Iecerēts izveidot 11 reģionālās daudzprofilu slimnīcas, 24 lokālās daudzprofilu slimnīcas, sešus specializētus centrus un 11 specializētās slimnīcas. Dažas specializētās slimnīcas tiks saglabātas, citas, piemēram, psihiatrijas un tuberkulozes slimnīcas, kļūs par ilgās uzturēšanās slimnīcām. «Tiešā veidā neviena slimnīca slēgta netiks, slimnīcas nodrošinās tādu palīdzību, kādai tās būs tehnoloģiski piemērotas,» solīja Muciņš. Daudzas slimnīcas kļūs par otrā līmeņa stacionāriem, kur pacienti varēs turpināt ārstēšanos pēc reģionālajās slimnīcās veiktas sarežģītas operācijas. Plānots, ka jau nākamgad ar mazajām slimnīcām netiks slēgti līgumi par ķirurģisko pakalpojumu sniegšanu, tās varēs veikt ambulatoro aprūpi, neatliekamo palīdzību un aprūpi pēc sarežģītas operācijas. Strukturālais plāns paredz palielināt ģimenes ārstu praksi skaitu, lai 2010. gadā būtu 1369 ģimenes ārstu prakses. Tas būs par 20 vairāk nekā patlaban, turklāt jāņem vērā, ka samazinās iedzīvotāju skaits, sacīja ministrs, norādot, ka uzlabojot ģimenes ārstu sniegtos pakalpojumus, izdosies slimības «noķert» jau pirmajā stadijā. Strukturālais plāns tiks ieviests divos posmos - pirmie starprezultāti paredzēti jau 2007. gadā, bet projekts jāievieš līdz 2010. gadam. Jau ziņots, ka plāna finansēšanai plānots ņemt kredītu. Plāna sabiedriskā apspriešana ar iesaistītajām pusēm un nevalstiskajām organizācijām ilgs divas nedēļas. Pēc tam programma tiks iesniegta apstiprināšanai valdībā.

Pases ar biometrijas datiem Latvijā varētu parādīties pēc pusotra gada

Tiek plānots, ka Eiropas Savienības pilsoņu pases ar iekļautiem biometrijas datiem varētu sākt ieviest pēc pusotra gada, aģentūrai LETA pastāstīja Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja Diāna Bogdanova. Jau ziņots, ka Eiropas Komisija ierosinājusi ES pilsoņu pasēs ieviest digitālās fotogrāfijas un pirkstu nospiedumus, lai uzlabotu drošību un cīnītos pret nelegālo imigrāciju. Bogdanova atzina, ka pagaidām šajā jautājumā ES ir daudz neskaidrību, taču šāds termiņš tiek minēts kā laiks, kurā jāpieņem lēmums par biometrijas datiem un vienotiem tehniskajiem standartiem. Ticamākais, ka mikroskānu ar personas pirkstu nospiedumu varēs iekļaut šobrīd izsniegtā parauga pasēs, savukārt personas digitālā fotogrāfija Latvijas pasēs jau tiek iekļauta, taču, iespējams, nākotnē vajadzēs mainīt tās tehniskos standartus. Līdz ar to jauna parauga pases Latvijai nebūs jāizgatavo un derēs pašreizējo pasu sagataves.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Faks 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Ja pats esi lāpa, tad nederi par ugunsdzēsēju.»

Džons Pauls

Valdības uzmanība skolotājiem

5. oktobris noteikts par Pasaules skolotāju dienu, taču Latvijā šos svētkus tradicionāli svin oktobra pirmajā svētdienā. Savukārt skolēni saviem skolotājiem pārsteigumus, kā arī jaukus apsveikumus mēdz sagādāt nedaudz iepriekš. Arī šodien daudzās rajona skolās pēc skolēnu pašpārvaldes iniciatīvas notiek skolotāju dienas svinības, kurās pedagogiem ir tā laime un arī pārdzīvojums uz vienu dienu iejusties skolēnu lomā, kad viņu audzināmie kļūst par pedagogiem.

Uzmanību pedagogiem iz-

rādījusi arī valdība. Vairāki rajona skolotāji saņēmuši izglītības un zinātnes ministra Jura Radzeviča ielūgumu uz Verdi operas «Nabuko» izrādi Nacionālajā operā. Tā notiks 3. oktobrī. Uz operas izrādi tika aicināti izglītības darbinieki, kas šogad saņēmuši Izglītības un zinātnes ministrijas atzinības rakstus. Tie ir Salas pamatskolas direktore Valentīna Liniņa un šīs skolas direktora vietniece Valentīna Madelāne, rajona padomes ekonomiste Helēna Galicina. Starp operas apmeklētājiem būs arī Preiļu 2.

vidusskolas latviešu valodas skolotāja Vilhelmīne Jekimova, kura atzīta par vienu no labākajiem šī priekšmeta skolotājiem valstī mazākumtautību skolās. Vilhelmīne Jekimova kopā ar vairākiem citiem šī priekšmeta skolotājiem 2. oktobrī piedalīsies pieņemšanā pie Valsts prezidentes.

Uz operas izrādi aicināts arī rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis. Izglītības pārvaldei vienlaikus bija atsūtīti arī vairāki ielūgumi operas apmeklētājiem, ko tā varēja sadalīt

pēc saviem ieskatiem. Rajona izglītības pārvalde tos dāvina Salas pamatskolas mūzikas skolotājam Jāzepam Skutelim, Aglonas internātvidusskolas direktoram Didzim Vanagam un Rudzātu speciālās internātskolas direktorei Guntai Jaudzamai. Ielūgumi paredzēti divām personām, un kopā ar pedagogiem uz izrādi varēs doties viņu ģimenes locekļi, izbaudot gandarījumu, ka skolotāja profesija ir godājama un sabiedrībai nepieciešama.

L.Rancāne

Kultūras darbiniekiem laiks plānot nākamā gada darbus

5. oktobrī pulksten 10.00 Preiļu novada kultūras centrā uz informatīvo semināru pulcēsies rajona pašvaldību kultūras darbinieki.

Kā informē Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka,

pienācis laiks plānot nākamā gada svarīgākos pasākumus rajonā. Zināms arī Valsts aģentūras Tautas mākslas centra pasākumu plāna projekts, tāpēc rajona pašdarbiniekiem jāpielāgojas pasākumu grafikiem, lai varētu veik-

smīgi piedalīties skatēs un lielākajos sarīkojumos.

Preiļu novada kultūras centra direktors Guntis Skrimblis aicināts iepazīstināt kultūras darbiniekus ar atziņām, kas iegūtas seminārā par autortiesībām.

Vēl semināra dalībnieki iepazīsies ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā līdz šī gada beigām paredzētajiem sarīkojumiem un nākamā gada idejām.

L.Kirillova

Interesējas par grantu shēmām

Valsts Reģionālās attīstības aģentūras un Preiļu rajona padomes 27. septembrī rīkotajā seminārā par grantu shēmām «Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās» un «Procentu likmju subsidiijas» piedalījās 60 rajona uzņēmēji, informē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītājas vietniece Irēna Saitere. Tas liecina par lielo interesi, ko šim atbalstam izrāda īpaši atbalstāmo teritoriju, tajā skaitā arī Preiļu rajona, uzņēmēji. Ar prasībām projektu pie-

teikumiem, papildus iesniedzamajiem dokumentiem un citu aktuālu informāciju uzņēmējus iepazīstināja Valsts Reģionālās attīstības aģentūras projektu ieviešanas nodaļas vadītājas pienākumu izpildītāja Alda Sebre, informācijas un konsultāciju nodaļas vadītāja Laura Melne un maksāšanas nodaļas speciālisti.

Kopējais atbalsta programmas finansējums laika posmā no 2004. līdz 2006. gadam paredz valsts budžeta un Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzekļu ieguldījumu grantu shēmai «Procentu likmju

subsidiijas» un grantu shēmai «Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās». Nākamajam gadam tie ir 3 miljoni latu, bet 2006. gadam — 4 miljoni 700 tūkstoši latu.

Atbalsta programma ietver laiku no 2004. gada 1. janvāra līdz 2006. gada beigām, kad ir finansējuma līgumu parakstīšanas pēdējais termiņš. Par atbalstāmajām nozarēm noteikta rūpniecība, būvniecība, pārstrāde, pakalpojumi un saimnieciskās darbības dažādošana. Grantu shēmai «Atbalsts ieguldīju-

miem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās» viena projekta finansēšanai paredzētais atbalsts nevar pārsniegt 80 tūkstošus latu, bet 2006. gadam — 4 miljoni 700 tūkstoši latu. Grantu shēmai «Procentu likmju subsidiijas» maksimālais atbalsta apjoms gadā nevarēs pārsniegt 15 000 latu, maksimālā gada likme, kas tiek finansēta, — 12%, bet maksimālais finansējuma līguma termiņš nedrīkst pārsniegt aizdevuma/līzina līguma darbības termiņu.

L.Kirillova

Latviešu uzņēmējs sēņo ziemeļos

Sākums 1. lappusē.

Pievēršanās sēņu pārstrādei uzņēmējam nebija acīmredzama, bet gan no teikts mērķis, kas tika izvirzīts, veidojot visu ogu, augļu un dārzeņu pārstrādes un saldēšanas kompleksu. Šis process vēl nav beidzies, atzina Vitālijs Pastars. Jau pašā sākumā tika ņemts vērā tāds faktors, ka dabas apstākļu dēļ ogu vai augļu raža nav prognozējama, un tās var arī nebūt. Tāpēc ceļš apzināti tika sagatavots arī sēņu pārstrādei. Mani līdz šim vienmēr izglābusi tālredzība, ir pārliecināts uzņēmējs. Šogad, kad pavasara salnu postījumu dēļ 80 procentu apmērā cieta ogu un augļu dārzeņi, tieši sēnes ir tās, kas garantē uzņēmuma un bankas saistību izpildi, un arī darbu cilvēkiem. Uzņēmumā «Pārsla» nodarbināti 20 darbinieki. Ražošanu varētu papla-

šināt, ja uzņēmuma rīcībā būtu vairāk apgrozāmo līdzekļu. Vitālijam Pastaram sadarbība ar bankām radījusi sarūgtinājumu, jo prezentācijās un reklamās solito atbalstu uzņēmējdarbībai realitātē saņemt grūti, sevišķi šajā gadījumā, kad apgrozāmie līdzekļi vairumā vajadzīgi noteiktā sezonā, nevis pa mazumiņam visa gada laikā, kā gatavību palīdzēt paūz bankas. Tolerantāka attieksme varētu būt arī no valsts mopolēm. Rajonā esmu otrs lielākais elektroenerģijas pircējs un tāpēc uzskatu, ka atrast kompromisu ar «Latvenergo» vajadzētu dialoga ceļā, nevis piedzīvot radikālu rīcību — elektrības padeves pārtraukšanu, kad objektīvu apstākļu dēļ radies parāds.

Uzņēmējdarbības veterāns

Ja ņem vērā pašus pirmos mēģinājumus nodarboties ar

uzņēmējdarbību, ko Vitālijs Pastars uzsāka 1989. gadā, tad viņu ar pilnām tiesībām var dēvēt par uzņēmējdarbības veterānu. Toreiz, Gorbačova laikos, personīgajai iniciatīvai ceļu bruģēja tā sauktie kooperatīvi, un Vitālijs Pastars rajonā bija viens no pirmajiem, kas tādu izveidoja. Individuālais uzņēmums «Pārsla» nodibināts 1991. gadā. Visus šos 15 gadus Vitālijs ir mācījis būt uzņēmējs ne jau tikai sašaurinātā nozīmē — pirkt, pārstrādāt un pārdot, bet arī lielos mērogos. Tas nozīmē tālredzību, plānotāja spējas, elastību riska draudžu gadījumā, bet galvenais — stratēģiju. Tāpēc optimālākajā laikā nodibināti kontakti, izveidota uzņēmuma filiāle. Šodien šis vilciens jau aizgājis, saka uzņēmējs, arī Krievijā ir domājoši ļaudis, kas saprot, ka izdevīgums slēpjas nevis izejvielu pārdošanā, bet produkcijas saražo-

šanā, kas nesīs ievērojamāku peļņu. Tāpat attiecībā uz pašu mājām. Vitālijs Pastars izrādīja ļoti lielu atbalstu vietējo augļu un ogu dārzu veidošanā, un iepriekšējos gados daudzi Latgales zemnieki pievērsās auglīkopībai. Latvijā augušam ogām un āboliem, no tiem ražotām sulām un citai produkcijai vēl ilgi būs piekrišana, vismaz, kamēr tie būs ekoloģiski tīrāki nekā ārzemēs.

Vitālijs Pastars joprojām darbojas Auglīkopju asociācijā, sniedz konsultācijas tiem, kas pievēršas šai nozarei. Asociācija panāca, ka auglīkopji saņem kompensāciju par šopavasara piedzīvotajiem salnu postījumiem.

Daudzas ieceres uzņēmējs saista ar unikālo objektu — koka vēdzirnāmvā, kas ar laiku un pēc investīciju ieguldīšanas varētu kļūt par tūrisma piesaistes objektu.

L.Rancāne

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

PREIĻU TIC JAUNUMI

Pateicas uzņēmējiem par darbu

Preiļu rajona padome un tūrisma informācijas centrs pateicās tiem rajona uzņēmējiem, kuri bija iesaistījušies Eiroreģiona «Ezeru zeme» kopīgajā projektā «Kulināro pakalpojumu tīkla pilnveidošana Latgalē, pamatojoties uz Kulinārā mantojuma koncepciju». Šis projekts tika īstenots ar Eiropas Savienības Phare 2001 Pārrobežu sadarbības Baltijas jūras reģionā programmas atbalstu un noslēdzās šī gada vasarā ar sarakstojumu «Kāzas Latgalē». Viens no galvenajiem projekta ieguvumiem ir Solvitas Kovalenko apkopotā un izdotā grāmata «Latgales pavārgrāmata». Kā informēja Preiļu rajona padomē, ievadītas sarunas par šīs pavārgrāmatas papildtirāžas iespēšanu.

Kā atzina tūrisma informācijas centra vadītāja Irēna Kļarkuža, projekta laikā uzņēmējiem bija iespēja iepazīties ar radniecīgās nozares panākumiem Lietuvā un Zviedrijā, kur kulinārā mantojuma tīkls jau darbojas. Tika organizēti mācību semināri, kurus vadīja Latvijā plaši pazīstamais pavārs Mārtiņš Ritiņš, uzņēmumu pavāri piedalījās kursos latgalisko ēdienu gatavošanā, mācījās klāt galdus. Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore teic, ka kulinārā mantojuma projekts devis reģionam arī kādu citu labumu – par mums kā par ekotūrisma uzmanības centru Latvijā. Tūristu un ekskursantu interese šovasar ir ievērojami pieaugusi.

Preiļu rajona padomē uz tikšanās ar pašvaldību vadītājiem bija ieradusies piecu tūrisma un sabiedriskās ēdināšanas nozarēs darbojošos

uzņēmumu pārstāvi, kuri bija iesaistījušies projektā un ar savām latgalisko ēdienu receptēm papildinājuši Latgales pavārgrāmatu (pavisam projektā līdzdarbojās seši rajona uzņēmumi). Rajona padome viņiem bija sagādājusi dāvanas – keramikas trauku komplektus, kas lieti noderēs uzņēmumu ikdienas darbā.

Nākamgad uzstādīs ceļa zīmes

Lai tūristi un ekskursanti labāk orientētos Latgales ceļos un nemaldītos viesu māju un apskates vērtu objektu meklējumos, tiek gādāts par ceļa zīmju izgatavošanu un uzstādīšanu. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu tūrisma informācijas centrā, Tūrisma attīstības valsts aģentūra šogad uzsāka projekta par vietas tūrisma ceļa zīmju sistēmas izveidi realizāciju Latvijā. Projekta īstenošanas gaitā aģentūra nolēma centralizēti izgatavot ceļa zīmes uz tūrisma objektiem, bet to uzstādīšana uzticēta pašvaldībām.

Šobrīd Latvijas Autoceļu direkcijas Preiļu nodaļā jau pabeigta rajonā uzstādāmo ceļa zīmju saskaņošana. Zīmams, ka rajonā tiks uzstādītas ceļa zīmes, kas norādīs uz 28 nozīmīgākajiem dabas un kultūrvēstures objektiem, kā arī uz 11 tūrisma nozares komercobjektiem jeb viesu mājām. Par dabas un kultūrvēstures objektiem liecinās ceļa zīmes brūnā krāsā, bet par tūrisma komercobjektiem, kas piedāvā nakšņošanas iespējas, — pelēkā krāsā.

Latgales reģions ir pirmais, kas veicis ceļa zīmju saskaņošanas darbus. Kad tas tiks izdarīts pārējos reģionos, ceļa zīmes tiks pasūtītas un izgatavotas. Paredzams, ka tās varēs uzstādīt pirms nākamā gada tūrisma sezonas.

● SIA «Gamma» īpašnieks Henriks Bork-Ržecickis (no kreisās), viesu mājas «Salenieki» īpašniece Ruta Norkākle, atpūtas vietas «Upeni» saimniece Inese Survillo, viesu nama «Mežinieku mājas» saimniece Lilija Mežniece un Inese Kotļerova no tūristu mītnes «Aglonas Cakuli» saņēma rajona padomes dāvinātos trauku komplektus, bet Jaunaglonas arodividusskolas īpašumā nonāca vairāki desmiti vērtīgu grāmatu par ēdienu gatavošanu un veselīgu uzturu. Foto no Preiļu rajona padomes arhīva.

Gatavojas «Balttour 2005»

Lai gan tradicionālā tūrisma nozares izstāde «Balttour 2005» notiks tikai nākamā gada 11.-13. februārī, Latgales rajonu pašvaldības jau gatavojas šim pasākumam. Plānots, ka reģiona rajonu kopīgajam stendam būs vienots moto «Latgale tautu krustcelēs». Kā parasti, izstādē piedalīsies un savus lauku labumus prezentēs viesu māju īpašnieki.

Pēc pēdējās izstādes, kas reģionam bija veiksmīga, ievērojami palielinājās tūristu un ekskursantu skaits. Daudzi no viesiem atzina, ka informāciju smēlušies tieši izstādē «Balttour». Paredzams, ka piedalīšanos izstādē finansēs Latgales rajonu pašvaldības kopā ar ieinteresētajiem uzņēmējiem, kā arī Latgales reģiona tūrisma asociācija.

«Vasals Latgolā!»

Šī gada augustā beidzās pirms gada uzsāktais projekts «Latgales reģiona tūrisma informācijas vadības modeļa izveide». Tas bija Latgales reģiona attīstības aģentūras projekts, kura rezultātā ir nodrošināts reģiona tūrisma uzņēmēju un ar tūrisma nozari saistīto pakalpojumu piedāvājums interneta tīklā – <http://turisms.latgale.lv>

Informācija ir ērti atjaunojama, to veic tūrisma informācijas centru darbinieki no Balviem, Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Preiļiem un Rēzeknes.

Šī projekta ietvaros tika radīts Latgales simbols, kuru turpmāk Latgales reģions izmantos tūrisma produktu mārketinga aktivitātēs, reklamējot pakalpojumus, informatīvo tālruni 7118118 un portālu «Vasals Latgolā!».

L.Kirillova

Tirgus ziņas (Ls/kg)

Livānos		Preiļos		Livānos		Preiļos		
Gaļa, zivis, olas								
Gurma gaļa	1,79	1,90-2,0	Līdakas (sv.)	—	0,80	Tomāti	0,20-0,50	
Plecs	1,60	1,65	Raudas, asari	—	0,60	Puravi	0,50-0,80	
Kakla karbonāde	2,35	2,30	Plauži	—	0,70	Sīpoli	0,25-0,35	
Karbonāde	2,50 - 2,75	2,70	Paipalu olas	—	1,20 (20 gab.)	Zajumi	0,10 (bunt.) 0,10 (bunt.)	
Kārtaine	1,55	1,65	Olas	0,70	—	Kīpolki	0,10-0,20	
Speķis	0,90-1,05	1,25	Piens	0,20	—	Kabači	0,20-0,30	
Galva	0,70	0,60	Krējums	1,0	—	Rāceņi, kāji	—	
Stilbiņi	—	1,10-1,20	Sviests	1,70	—	Pupiņas	0,70	
Kājas	—	0,75-0,80	Biezpiens	0,90	—	Linsēklu eļļa	—	
Ribiņas	1,45	1,10-1,20	Siers	1,70	—	Linsēklu rauši	—	
Kauli	0,70	0,401,20	Dārzeņi, augļi, ogas				Auzas	—
Aknas	1,30	1,50	Kartupeļi	0,08-0,15	0,08-0,10	Mieži, kvieši	0,10	
Sirds	—	1,30	Biets	0,20	0,15	Linsēklas	—	
Plaušas	—	0,70-1,0	Burkāni	0,25	0,25	Medus	2,20-2,50	
Nieres	—	0,70-0,80	Kāposti	0,15-0,20	0,15	Cidonijas	0,50	
Tauki	—	0,70-0,80	Skābēti kāposti	0,50	0,40	Aronijas	0,40	
Maltā gaļa	—	1,75	Ziedkāposti	0,50	—	Āboli	0,40-0,50	
			Smiļtsērķšķi	—	0,50 (0,5l)	Vinogas (viet.)	—	
			Paprika	0,40-0,80	0,80	Vārtas bietes	0,30	
			Dzērvenes	—	0,80-0,90 (1 l)		—	

Nedēļa ar lieliem vārdiem

Miķeļi, viena no zīmīgākajām gadalaiku robežzīmēm, aizvadīti ar ražas izstādēm skolās un bērnudārzos. Jaunāko klašu skolēni bāršainiem puraviem un dzelteniem kabačiem līmēja klāt aroniju ogu acis, veidoja vīriņus un dzīvnieciņus no kartupeļiem un burkāniem, no ķirbju gabaliem taisīja laiviņas, no sīpoliem – simtkājus un citus radījumus. Vai tu zini kādu ticējumu par Miķeļdienu, kādā Rīgas skolā puisēlim jautāja televīzijas žurnāliste. Jā, zinu, mazais teica un stāstīja, ka Miķeļdienas rītā vajagot no visiem istabas kaktiem izslaucīt mēslus, lai peles nenākot uz māju. Bija vairāk kā skaidrs, ka mazais šos vārdus iekalis, un ka viņam nemaz nav nojausmas, kā pilsētas dzīvokļa kaktos var būt mēsli un ko nozīmē tos slaucīt, jo modernais grīdas segums sen tiek kopts ar putekļsūcēju, un kā peles iet uz māju, un ko atnākušas darīs. Un vispār viņš, savā pilsētnieciskajā atrautībā no dabas, būtu ļoti mierā ar to, ja kāda pele arī ierastos.

Vecākajās klasēs kabaču ķinķežinūs vairs netaisa pat Miķeļdienas sakarā, bet lielle bērni gudri pārsprīz par pasaules reliģiju kopīgajam un atšķirīgajam iezīmēm. Bet, lai vai kā, kamēr vīrs galvas skolas jumts, pasaule liekas sakārtota, laba un gaiša.

Kad skolas sienas atstātas, un pieaugušo pasaule bez aklimatizācijas perioda jāskatīj uz savas, belzīniem nepieradinātās, ādas, dzīve izrādās daudz nejaukāka par peles draudiem pieteiktiem par apakširnīci. Pietiek pārskatīt tikai vienas nedēļas notikumus. Kaut vai atiecībā uz veselības aizsardzību valstī. Redz, ja tieši uz pusi samazinātu slimnīcu skaitu, kam sekotu medīķu atbrīvošana no darba, tad pārējo algas varētu ievērojami palielināt. Un to spriež ne jau skolēns, kas *bastojis* ekonomikas stundas, bet ministru amatūs ieņēmuši vīri. Pēc šī plāna vadoties, piemēram, Preiļu iedzīvotājiem būs jāstrādā Rēzeknes vai Daugavpils slimnīcās. Un ko tad, ja veselības stāvoklis būs tik kritisks, ka līdz turieni nenokļū? Arsti dumpojas, ka algas ir par mazām. Valdība to grasās atrisināt uz iedzīvotāju rēķina, liekot dārgi maksāt par medicīniskajiem pakalpojumiem. Jāšaubas, vai pat tādā gadījumā šī nauda algu veidā nonāktu līdz ārstiem. Tas viens. Bet otrs, jā, esam ar mieru maksāt par veselības aprūpi, taču tādā gadījumā paši paturam savus nodokļus. Jo citādi jājautā, — kur gan tie tiek izlietoti? Valsts tēla spodrināšanai? Tas vispirms jārada – ar sakārtotību un labklājību.

Bet vispār tāda sistēma, ka vieniem atņemt pavisam, lai otriem būtu pietiekami, ir laba un apsveicama. To apliecina piemērs ar studentiem. Ja nav, lai nav arī to septiņu latu, ko stipendijā līdz šim saņēma budžeta grupu studentini, jo dažiem citiem tagad stipendija sanāk 70 lati, un tas jau ir kaut kas. Tāpēc arī ģimenēm vajag ciest kļušu un nesūroties, ka bērnu pabalsti zemi. Valdība izdomās piešķirt tikai, piemēram, februāri vai jūlijā dzimušajiem, toties kārtīgu žūksni, bet pārējiem atņemt pavisam.

Šodien ir tāds divains datums – 1. oktobris. Šodien dzimušo bērnu māmiņas saņems jauno «pūriņa» naudu, bet grūti iedomāties to māmiņu izjūtas, kam bērni piedzima vakar, aizvakar, šonedēļ. Vai viņu bērni valstij mazāk vajadzīgi? Arī šie bērni pēc gadiem būs tie, kas pelnīs un maksās nodokļus, no kuriem pensijas saņems pažeizējie varas pārstāvi. Nav ko sevi mierināt ar domu, ka tiek uzkrāta pensija tā sauktajā otrajā un trešajā līmenī, jo raugi, inflācija noēdot to ienesīgumu. Un vispār, vajagot priecāties, ka pensiju fondā ieguldītā nauda netiek zaudēta pavisam.

Naudas daudzums ir palielinājies, tikai tās vērtība nav pieaugusi tik strauji kā inflācija un līdz ar to ir samazinājusies, — šo situāciju ar pensiju fondu raksturo banku darījumu ekspertu. Nesapratāt? Pajautājiem saviem lielajiem skolās bērniem, kuri mācās ekonomiku. Un nekritizēji viņus, ka tiem nav laika iemācīties, ar ko atšķiras Miķeļi no Jurgiņiem, Andrejiem un Mārtiņiem. Visi minētie dzīvoja pavisam citā laikmetā.

Bet starp citu, šonedēļ, ceturtdien pēc pareizticīgo kalendāra, vienā reizē vārdadienas atzīmēja arī Vera, Ļubova, Nadežda. Nozīmi netulkošu.

L.Rancāne

LĪVĀNU NOVADĀ

Notiks sacensības soļošanā

9. oktobrī Līvānos tiek rīkotas SIA «Lettglas» balvu izcīņas sacensības soļošanā, kurās piedalīsies Latvijas, Lietuvas un Igaunijas labākie soļotāji. Startu un finišu pie SIA «Lettglas» administrācijas ēkas Zaļā ielā 23. Sacensību sākums plkst. 11.00.

Soļošanas maršrutā Zaļā iela — Meža iela — Zemgales iela — Saules iela — Zaļā iela daļēji tiks ierobežota satiksme.

Starptautiskie folkloras svētki «Rudynōji 2004»

Starptautiskie folkloras svētki «Rudynōji 2004» notika 25. un 26. septembrī Līvānu novadā, piedaloties 18 folkloras kopām (Rīgas skolēnu pils folkloras kopa «Kokle», Kauratas pagasta folkloras kopa «Rāznava», Jēkabpils «Raksti», Preiļu pilsētas folkloras kopa «Preiļi» un «Mūderniki», Līvānu folkloras kopa «Ceiruleits», Turku pagasta folkloras kopa «Turki», Līvānu senioru deju grupa, folkloras kopa «Laiksne», Rīgas danču klubs, seno cīņu un folkloras kopa «Vilkači» un «Trejasmens», Latvijas Lietuviešu biedrības folkloras kopa, krievu folkloras kopa «Laduški», Zarasu KN folkloras kopa, Visaginas folkloras kopa «Sedula», Tartu danču klubs) kopskaitā 350 dalībnieki. Starptautiskie folkloras svētki «Rudynōji 2004» nu jau kļuvuši par tradīciju un Līvānos tiek rīkoti piekto reizi.

Pirmajā dienā notika Miķeļdienas jampadracis Runča tirgus laukumā. Līdz pusdienām sadziedājās un sadancojās folkloras kopa, notika dažādas jautras izdarības un konkursi.

Pasākuma dalībniekiem bija iespēja nobaudīt latgaliešu virtuvi, par ko gādāja SIA «Asija». Lauku virtuvē pasniegtais sautējums šķita tik garšīgs, ka garām-gājēji arī gribēja to nobaudīt.

Miķeļi nav iedomājami arī bez tirgošanās. Tika pārdoti vietējo amatnieku darinājumi, augļu kociņi un dārzā izaudzētā raža. Liela piekrišana bija studijas «Dubna» darinātajiem plecu lakatiem.

Tā kā pasākumā piedalījās seno cīņu un folkloras kopa «Vilkači» un «Trejasmens», tika demonstrēta arī cīņa.

Pēcpusdienā bija izbraukuma koncerti uz Turku, Rožupes un Jersikas pagastiem. Miķeļi ir laiks,

kad dzērves aiznes līdz sev launagu. Tāpēc pēdējo reizi tika pasniegts launags — kartupeļu pankūkas, medus, piens, sviests un maize.

Vakarpusē visi svētku dalībnieki pulcējās Līvānu kultūras centrā uz kopēju vakarēšanu, kur mijās dziesmas, rotaļas un danči. Katra folkloras kopa bija sagatavojusi savu vākumu koncertprogrammai «Jumeits nōce sētenā». Centrālā vieta tika ierādīta maizei. Ciemiņi bija atveduši savā pusē ceptu maizes kukulīti. Folkloras kopa «Turki» sievas ķērnē kūla sviestu un cienāja visus ciemiņus. Bija skatāma arī vietējo maizes cepēju produkcija. Īpašas balvas bija sarīpējusi Turku pagasta pensionāru padome. Liels paldies sakāms Rozālijai Veigūrei un Annai Kļaviniskai. Prieks, ka kopā ar savējiem vienmēr ir Aivars Smelcers.

Sarīkojuma režisores lomu bija uzņēmusies folkloras kopa «Turki» vadītāja Terēzija Rubene. Pasākuma mākslinieciskā noformētāja Alla Grineviča bija izveidojusi interesantu telpas un izstādes noformējumu, kas iepriecināja ikvienu pasākuma dalībnieku. Kā izteicās lietuviešu draugi, viņi brauc pie mums mācīties, kā noformēt telpu.

26. septembrī visi pulcējās Latgales Mākslas un amatniecības centrā. Etnogrāfisko priekšmetu izstādē apmeklētāji varēja iepazīties ar eksponātiem, kuri palīdzēja izsekot doniņas ceļojumam. Ikviens varēja aplūkot priekšmetus, kuri nepieciešami, lai nonāktu no graudiņa līdz maizes kukulītim. Vietējie amatnieki prezentēja savu veikumu un aicināja piedalīties meistardarbnīcās. Senos amatus palīdzēja apgūt Tautas lietiskās mākslas studijas «Dubna» dalībnieces, kā arī keramiķe Lolita Beča.

Latgales Mākslas un amatniecības centrā notika noslēguma koncerts un ceļamaizes pasniegšana.

Semināram konferencei sagatavotos materiālus par rudens gadskārtu tradīcijām (īpašu akcentu liekot uz Latgalē tā dēvētajiem Rudenājiem), ikviens interesents varēs apskatīt Līvānu novada tradicionālās kultūras atbalsta centrā. Savus apkopotus materiālus par Rudenāju tradīcijām mūsu kaimiņu valstīs — Lietuvā, Igaunijā un Krievijā solījās sagatavot arī V. Butavičiene, R. Vitaite, V. Belousova un T. Kann.

Tikai strādājot pulkā, var paveikt lielu darbu, par kuru prieks pašiem un ciemiņiem. Svētku rīkotāju grupā darbojās Līvānu KC direktore Līga Belkovska, Andris Sopolis, Anna Kārkle un Terēzija Rubene. Paldies Runča tirgus īpašniekam Pēterim Jefimovam un visiem, kuri palīdzēja šiem svētkiem tapt.

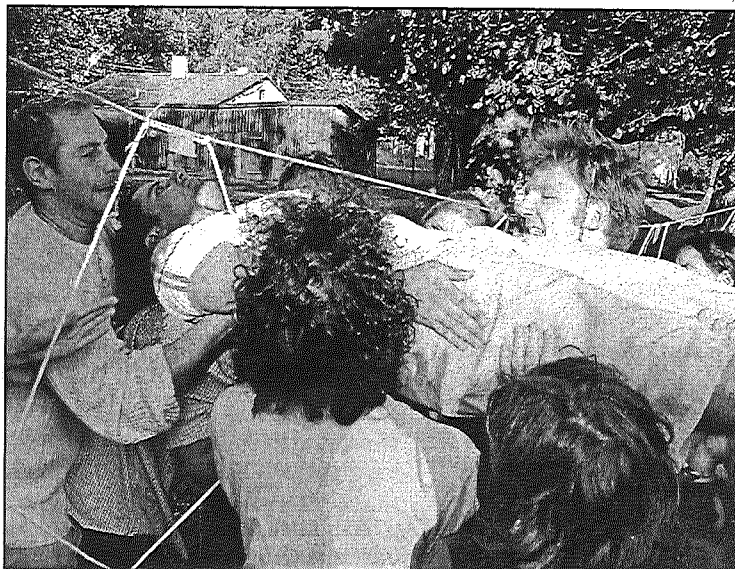
Pateicoties projektam, kuru atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds, sabiedrība tika iepazīstināta ar novada tradicionālo kultūru caur gadskārtu svētkiem, proti, Miķeļiem. Tā bija vienreizēja iespēja iepazīt citu Latvijas novadu, Lietuvas, Igaunijas un Krievijas rudens gadskārtu ieražas caur to dažādām izpausmēm. Gribētos, lai turpmāk vakarēšanā vairāk iesaistītos arī vietējie iedzīvotāji, jo tās ir brīnišķīgas izjūtas, kuras palīdz dzīvot un sagaidīt jaunu ražu.

Pateicoties projekta realizācijai, tika pievērsta sabiedrības uzmanība folkloras nozīmei mūsdienu kultūras attīstības procesos.

Par svētku norisi jau izskanēja raidījums «Austras koks» Latvijas Radio.

V. Poikāne,
Līvānu bērnu un jauniešu
centra vadītāja

«Sava kabata» realizē starptautiskas apmācības jaunatnes darbiniekiem

● Aktivitāšu laikā — jaunieši mācās komunicēt «sarežģītos apstākļos» — zirnekļu tīklā.

Jauniešu iniciatīvas atbalsta centrs «Sava kabata» Līvānos sadarbibā ar ES programmas «Jaunatne» koordinatoriem no Daugavpils, Alūksnes, Gulbenes un Saules no 13. līdz 19. septembrim realizēja intensīvās apmācības jaunatnes darbiniekiem no dažādām Eiropas valstīm.

Projektu finansiāli atbalstīja ES programma «Jaunatne», un kopumā apmācībās piedalījās jauniešu darbinieki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Slovēnijas, Spānijas, Īrijas un Itālijas. Apmācības vadīja lektori no Grieķijas — Giorgos Georgiadis un Sakis Krezios, un tās notika Gulbenes rajona Stāmerienas pilī. Līvānos apmācību seminārā pārstāvēja Ieva Garjāne, Ilze Rūsiņa un Ingmārs Zalmežs.

Apmācību mērķis bija sniegt jauniešu darbiniekiem zināšanas un dalītās pieredzē komunikāci-

jas veidošanas jomā. Prakse pierāda, ka nereti daudz labu ideju netiek īstenotas komunikācijās prasīju trūkuma dēļ. Apmācības rezultātā jaunieši ieguva ne vien plašu teorētisko un praktisko informāciju (CD formātā), kas palika visiem semināra dalībniekiem, bet vienotās par triju jaunu projektu realizāciju. Viens no tiem būs jauniešu apmaiņas projekts, kura laikā būs iespēja mācīties Īrijā. Otrs projekts tā dalībniekus pulcinās Itālijā, kur jaunieši pētīs vides un ekoloģijas tēmu, bet trešā iecere saistīta ar informācijas iegūti.

«Sava kabata» aicina ikvienu jauniešu un jaunatnes darbinieku, kam interesē projekta laikā iegūtie mācību materiāli (CD, video, ziņas par informācijas ieguves iespējām internetā) griezties «Sava kabata» Līvānos, Lāčplēša ielā 28 (t. 5343868) darba dienās no 9.00 līdz 18.00.

G. Kraukle,
Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Jubilejas sporta svētki

Aktīvi klāt rudens. Visiem mums gribētos ilgāk pabūt saulainās vasaras vidū, bet pa reizei jau ziemelvēja pieskārieni liek satrūkties. Pagājuši vasara, sākusies istā gadalaiku maiņa, kad apkārtnē pakāpeniski ietērpjas krāšņā toņu ģērbē, kas zīlbinā ar savu skaistumu. Tā ir zīme novada izglītības darbiniekiem posties uz saviem piektajiem — jubilejas sporta svētkiem, lai noskaidrotu sportiskāko Līvānu novada skolu.

Pirmo svētku uguns tika iedegta Līvānu 1. vidusskolā, un tad tā turpināja ceļot uz Līvānu 2. vidusskolu, uz Jaunsilavas pamatskolu, uz Rudzātu speciālo internātskolu un Jersikas pamatskolu. Katrī sporta svētki atšķiras gan ar sporta aktivitātēm, gan ar tās skolas labestīgo auru, kurā tie notiek. Svētki ir arī tā reize, kad tiek nojauktas barjeras starp dažāda vecuma cilvēkiem, kad priecājamies par iespēju izteikt sevi

dažādās aktivitātēs, priecājamies par izcīnītajām uzvarām un nedaudz skumstam par neveiksmēm. Bet, protams, uzvaru ir bijis vairāk. Sportiskākās skolas titulu ir izcīnījušas Līvānu 1. vidusskola (divas reizes), Līvānu 2. vidusskola, Jaunsilavas pamatskola un šogad Rudzātu speciālā internātskola.

24. septembrī Jersikas pamatskolas jaunajā sporta zālē notika Līvānu novada izglītības darbinieku sporta svētki. Šogad tie bija pulcējuši vairāk kā 120 sportiskāko pedagogu no Jaunsilavas pamatskolas, Rožupes pamatskolas, Rudzātu speciālās internātskolas, Jersikas pamatskolas, Salas pamatskolas, Līvānu 1. vidusskolas un Līvānu 2. vidusskolas.

Svētku atklāšanā dalībniekus sveica Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Viņš pirmo balvu, kā pateicību par atbalstu un sa-

darbību sporta pasākumu organizēšanā, pasniedza Maijai Spūlei, bet otro balvu — Jersikas pamatskolai par svētku dalībnieku uzņemšanu.

Un tad sākās aktīva darbošanās radošās grupas «Zip-Zip» vadībā. Tika spēlēts volejbols, mestas šautriņas ar vienu aizvērtu aci, lektis ar lecamauklu, griezts rinkšis, sistas florbola bumbas vērtos, spēlēja dambrete, mesta amerikāņu futbola bumba basketbola grozā, mestas olas tūlumā, skrieta jautrības stafete ar dažādu šķēršļu pārvēršanu, vadošie darbinieki sacentās trīscīņā — grieza «vilciņu», meta šautriņas horizontālā mērķī, «spļāva» tūlumā kauliņus. Pēc tik aktīvas sportošanas izsalkums tika remdēts, baudot Jersikas pamatskolas pavāru gatavotos salātiņus, cepumus, kafiju un tēju. Sportisti savus spēkus atguva pirtī. Vakara saviesīgā daļa notika Jersikas kultūras namā. Sportisti saņēma balvas, radīja savu sagatavo-

to mājas uzdevumu, dejoja grupas «Brīze» vadībā, visu vakaru piedalījās dažādās atrakcijās, vienu vārdu sakot, atpūtās.

Bez šaubām, vislielākā pateicība Jersikas pamatskolas kolektīvam, personīgi direktorei Inesei Jaunušānei un pagasta priekšsēdētājai Maijai Spūlei, SIA «Adugs», Jāņa Rubīna vadītajiem tiesnešiem, Ievas Garjānes radošajai grupai «Zip-Zip», muzikantiem un aktīvajiem sportotājiem par neaizmirstajiem sporta svētkiem. Uz tikšanos sestajos sporta svētkos — Līvānu 1. vidusskolas jaunajā sporta zālē!

TEHNISKIE REZULTĀTI

Volejbols. Rudzātu speciālā internātskola, Līvānu 1. vsk., Salas pamatskola. **Apļa griešana.** Līvānu 1. vsk., Jaunsilavas pamatskola, Jersikas pamatskola. **Basketbola metieni.** Līvānu 2. vsk., Jersikas pamatskola, Rudzātu speciālā internātskola. **Florbola sitiēni.** Rožupes

pamatskola, Rudzātu speciālā internātskola, Salas pamatskola. **Olu kari.** Rudzātu speciālā internātskola (jauns sacensību rekords — 19 m), Jersikas pamatskola, Rožupes pamatskola. **Dambrete.** Līvānu 1. vsk., Salas pamatskola, Jersikas pamatskola. **Vadošo darbinieku sacensības.** Inese Jaunušāne un Valentīna Madelāne, Ina Lazdāne.

Jautrības stafete. Rožupes pamatskola, Jersikas pamatskola, Jaunsilavas pamatskola. **Šautriņu mešana.** Maija Jasinska, Jānis Kozulis. **Lekšana ar lecamauklu.** Ingūna Stikāne, Māris Skrimblis. **Mājas uzdevums.** Līvānu 2. vsk., Jersikas pamatskola, Līvānu 1. vsk. un Rudzātu speciālā internātskola.

Kopvērtējums. Rudzātu speciālā internātskola, Jersikas pamatskola, Līvānu 1. vsk., Rožupes pamatskola, Salas pamatskola un Jaunsilavas pamatskola, Līvānu 2. vsk..

M. Vilcāne,
Līvānu novada sporta un masu pasākumu organizatore

LAUKSAIMNIEKIEM

Prasības trušu bioloģiskajai audzēšanai, turēšanai, kaušanai un transportēšanai

Zemkopības ministrijas izstrādātais Ministru kabineta noteikumu projekts «Prasības trušu bioloģiskajai audzēšanai, turēšanai, kaušanai un transportēšanai» nosaka Eiropas Savienības (ES) tiesību aktos nereglamentētās prasības trušu bioloģiskajai audzēšanai, turēšanai, kaušanai un transportēšanai.

ES tiesību akti neparedz prasības trušu bioloģiskajai audzēšanai, tālab katrai dalībvalstij ir pienākums pieņemt savas nacionālās prasības. Šobrīd Eiropas Savienības valstīs mājdzīvnieku bioloģiskās audzēšanas prasības nosaka ES regula par lauksaimniecības produktu bioloģisku ražošanu un attiecīgām norādēm uz lauksaimniecības produktiem un pārtiku.

Lai pilnībā nodrošinātu bioloģiska produkta iegūvi no trušu ga-

ļas, noteikumos norādīts, ka visai trušu barības audzēšanā izmantotajai platībai jāatbilst bioloģiskās ražošanas prasībām. Ja konvencionāla saimniecība tiek pārveidota par bioloģisku, tad tiek noteikts pārejas periods 24 mēneši gan trušiem, gan zemei, pie tam truši jābaro tikai ar barību no šīs saimniecības. Savukārt, ja ganāmpulku veido pirmo reizi, saimniecībā atļauts ievest trusēnus pēc atšķiršanas vai vaislas materiālu.

Trušus, audzējot bioloģiski, ēdina tikai ar bioloģisku barību, izmantojot pašā saimniecībā audzēto. Ja tas nav iespējams — var izmantot citās bioloģiskajās saimniecībās audzētu barību, kas ir atbilstoša ES regulas nosacījumiem.

Noteikumos dotas norādes, kā truši audzējami, ja saimniecībai noteikts pārejas periods. Gadījumā, ja trušiem barību nav iespējams nodrošināt laika apstākļu dēļ, kontroles institūcija var atļaut izmantot arī noteiktu daudzumu

tradicionālas barības. Svarīgi ievērot, ka bioloģisko trušu audzēšanā nedrīkst izmantot antibiotikas, zāles un trušu augšanas stimulatorus vai jebkuras citas vielas, kas paredzētas augšanas un ražošanas veicināšanai. Trušus aizliegts ēdināt ar barību, kas ražota, izmantojot ģenētiski modificētus organismus vai no tiem atvasinātus produktus.

Normatīvajā aktā norādīti arī trušu turēšanas apstākļi gan būros, gan aplokos. Svarīgi, ka šie apstākļi nedrīkst ierobežot dzīvnieku kustības, nerada tiem diskomfortu, jābūt iespējai brīvi piekļūt pie barības un ūdens.

Normatīvā akta izstrādē piedalījušies pārstāvji no Latvijas bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienības. Noteikumu projekts iesniegts izskatīšanā Ministru kabinetā.

Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

No Čehijas atveda bagātus iespaidus un jaunas trušu šķirnes

No 8. līdz 12. septembrim Čehijā uzturējās grupa Latvijas truškopju. Sakarā ar to, ka šogad Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja paspārnē nodibināta un aktīvi sākusi darboties truškopju interešu grupa, kopā ar citiem nozares interesentiem uz reģionālo izstādi Čehijā devās arī vairāki Preiļu rajona zemnieki. Braucienam atbalstīja Zemkopības ministrija.

Daudzās Eiropas valstīs, tajā skaitā arī Čehijā, truškopība un dažādu citu sīklopu un putnu audzēšana ir ļoti populāra. Kā «Novadniekam» pastāstīja trušu audzēšanas entuziasts Dzintars Rancāns, vai ik mēnesi vienā vai otrā valstī notiek dažāda mēroga reģionālas un starptautiskas izstādes. Čehijas pilsētā Sedlčany rīkotā reģionālā trušu, kā arī zosu, piļu, baložu un vistu izstādē bija viena no

No 12. līdz 14. novembrim Prāgā notiks Viseiropas sīkdzīvnieku XXVII izstāde. Uz izstādi gatavojas doties arī interesentu grupa no Latvijas.

niņu izstādē tiek eksponēti vairāk nekā 16 000 dzīvnieku.

Dz.Rancāns teic, ka truškopības entuziastiem šādas izstādes ir bezgalīgi jaunas informācijas avots. Īpaši nozīmīgi tas ir pašlaik, kad līdz ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā daudz vienkāršāk ir izstādes laikā iegādāties iepatikušos eksemplārus un pārvest tos uz Latviju. Čehijā prelieši redzējuši populārākās un modernākās trušu šķirnes, piemēram, Siāmas, Tiringas, Ceplinsky trušus, Meklenburgas, Kalifornijas, Krievijas pundurtrušus, Japānas un vēl daudzas citas šķirnes.

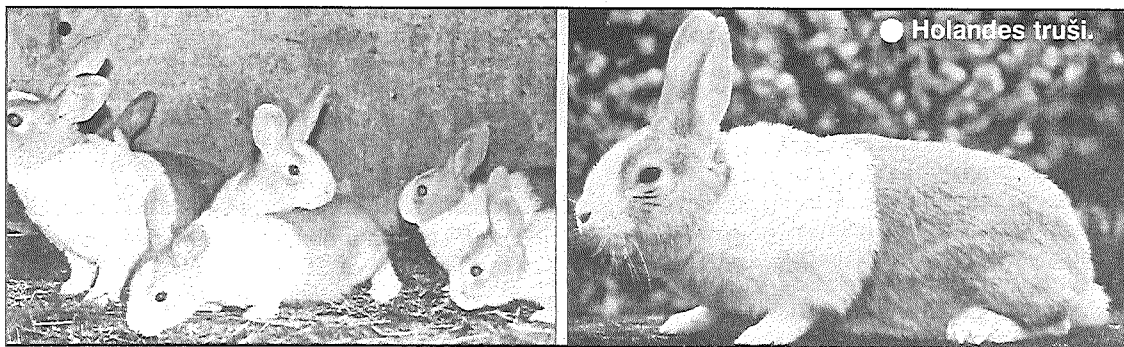
Visi izstādītie eksemplāri tiek novērtēti pēc 100 punktu sistēmas. Dzīvnieki, kas piedalījās izstādē Sedlčany, pārsvārā tika novērtēti ar 92 līdz 96 punktiem. Jo augstāku novērtējumu saņēmis dzīvnieks, jo tas ir kvalitatīvāks un līdz ar to arī dārgāks.

Dz.Rancāna īpašumā tagad nonācis Kalifornijas šķirnes trušu tēviņš, kurš izstādē saņēmis 94 punktus. Truškopis atzīst, ka šādā veidā iegādāties trušus ir samērā izdevīgi, jo atkarībā no šķirnes un novērtējuma viens dzīvnieks maksā no 6 līdz 15 la-

tiem. Samērā vienkāršs ir arī ceļojuma prasības, jābūt Eiropas Savienības valstīs pieņemtajai vienotajai veterinārajai izziņai, kā arī obligātajam vakcīnām (vismaz trīs nedēļas iepriekš) pret miksomatozi un hemorāģiskā vīrusa slimību. Visiem ievestajiem trušiem ir izsniegti ciltsrakstu dokumenti. No Latvijā ievestajām šķirnēm līdz šim pie mums samērā maz pazīstams ir Japānas trusis. Tam raksturīgs īpatnējs tīģerveida apsvaļojums — dzeltens ar melnu. Ievesti arī Ceplinsky šķirnes eksemplāri, kā arī vairāki dažādu krāsu Vines, Jaunzēlandes, Kalifornijas truši un Čehu albins.

L.Kirillova

● Holandes truši.

Vides prasības lopkopības saimniecībām

Iestāšanās Eiropas Savienībā daļai lauksaimnieku ir radījusi virkni pārsteigumu, jo viņi nav pilnībā informēti par nosacījumiem, kādus ES likumdošana uzliek lauksaimnieciskajai ražošanai, kā arī par to, kādi papildus apgrūtinājumi tuvākajā laikā sagaidāmi.

Viena no šādām tēmām ir vides prasības lopkopības saimniecībām. Par to tuvāk var uzzināt materiālā, kas sagatavots projekta «ES vides prasības — jauni pienākumi un izaicinājumi Latvijas lauksaimniekiem» ietvaros. Šoreiz īsumā par galveno.

Kūtsmēsli

(MK noteikumi nr. 531 «Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem»; likums «Par piesārņojumu»; MK noteikumi nr. 628 «Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs»)

Vai visās saimniecībās jābūt mēslu krātuvei?

Kūtsmēslu krātuves jābūvē saimniecībās, kurās ir vairāk par 10 dzīvnieku vienībām. Dzīvajās kūtīs, sākot no 20 dzīvnieku vienībām, jānodrošina virsma savākšanas sistēma. Projektējot jaunu dzīvnieku novietni, būvprojektā jāiekļauj arī mēslu krātuves izbūve. Ja nepieciešama mēslu krātuves izbūve vai tās rekonstrukcija jau esošai dzīvnieku novietnei, tad tas jāveic ne ilgāk kā 10 gadu laikā.

Kādam jābūt kūtsmēslu krātuves tilpumam?

Vairumā saimniecību mēslu krātuve nenodrošina savāktā mēslu uzkrāšanu pietiekamu laika periodu.

Kūtsmēslu krātuves tilpumam jānodrošina savāktā mēslojuma apjoma uzkrāšana pakaišu kūtsmēslu krātuvēs vismaz sešus mēnešus, bet šķidrmēslu un virsma krātuvēs — septiņus mēnešus. Lai samazinātu amonjaka izvaikošanu un smaku izplatīšanos, šķidrmēslu krātuve jānosedz ar dabīgu (salmi, liellopu mēslu garoza) vai mākslīgu (keramzīts, putuplasts, plēve) pārsegu vai jumtu.

Cik ilgi var uzglabāt kūtsmēslus uz lauka kaudzēs?

Daļa saimniecību praktizē kūtsmēslu uzglabāšanu uz lauka kaudzēs, taču ne vienmēr tiek ievērots mēslu turēšanas ilgums uz lauka, kā arī kaudzes veidošanas pamatprincipi.

Pakaišu kūtsmēslu pagaidu uzglabāšana uz lauka kaudzēs pieļaujama tādā daudzumā, kas atbilst vienā gadā attiecīgajā laukā iestrādājamajam kūtsmēslu apjomam. Kaudzes aizliegts turēt uz lauka vienā un tajā pašā vietā ilgāk par 18 mēnešiem.

Kā jāveido kūtsmēslu kaudzes uz lauka?

Veidojot kūtsmēslu kaudzes pamatni, tajā jāiekļauj vismaz 15 cm biezu salmu, skaidu vai kūdras slāni, kas pasargā no barības vielu noplūdes. Kūtsmēslu kaudzes jānosedz ar vismaz 10 cm biezu salmu, skaidu vai kūdras aizsargslāni, lai aizkavētu noteci vai izgarošanu.

Kurā vietā uz lauka drīkst izvietot kūtsmēslu kaudzes?

Kūtsmēslu kaudzi jāveido vietās, kur lauka reljefs nesekmē virszemes noteces veidošanos un

mēslojuma noplūdi.

Kūtsmēslu kaudzi jānovieto ne tuvāk par 30 metriem no upes, strauta, jebkura grāvja, meliorācijas sistēmu akām, kā arī no akas, kurā tiek ņemts ūdens mājdomniecības vajadzībām.

Blakusprodukti un atkritumi

(MK noteikumi nr. 531 «Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskas darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem»; likums «Par piesārņojumu»; Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 3. oktobra regulas, ar ko nosaka veterinārsanitāros noteikumus attiecībā uz dzīvnieku blakusproduktiem, kas nav paredzēti lietošanai pārtikā)

Ko darīt ar pārtikas rūpniecības blakusproduktiem?

Saimniecības dzīvnieku ēdināšanā izmanto pārtikas rūpniecības blakusproduktus — alus drabiņas, cukurbiešu grauzījums, arī brāģu. Tos konservē, kā arī izēdināšanas laikā parasti rodas daudz atkritumu. Ir jāatceras, ka pārtikas rūpniecības blakusproduktu atkritumus ir jākompostē un tikai tad tos var izmantot mēslošanai.

Kas savāc kritušos dzīvniekus?

Kritušos dzīvniekus, kā arī dzīvnieku izcelsmes produktus, kuri nav paredzēti pārtikai, savākšanu, transportēšanu, uzglabāšanu, pārstrādi un iznīcināšanu nodrošina SIA «ZAAO-Triāls», kurai ir noslēgts līgums ar Lauku atbalsta dienestu. Lai paziņotu par kritušo dzīvnieku, jāzvana pa tālruni 4281250.

Kas sedz transportēšanas izmaksas?

Samaksa par šiem pakalpojumiem tiek segta no lauksaimniecības subsīdijām. Zemniekam par šo pakalpojumu nav jāmaksā.

Kur likt skābarības plēvi un maisus?

Skābarības plēve ir saimnieciskais atkritums, kura savākšanu savā administratīvajā teritorijā, slēdzot līgumus ar atkritumu apsaimniekotājiem, nodrošina pagastu un novadu pašvaldības. Par atkritumu savākšanu saimniecības īpašniekam jāslēdz līgums. Diemžēl līdz šim vairumā saimniecību plēves tika sadedzinātas. Tas ir aizliegts ar likumu, jo, sadedzinot plēves, būtiski tiek piesārņota apkārtējā vide.

Ko darīt ar skābarības sulu?

Skābarības sulas noplūšana apkārtējā vidē nav pieļaujama. To vajag uzkrāt un uzglabāt virsma krātuvēs vai speciālās pazemes cisternās. Sulas savākšanas tvertne jāiekārto vietā, kur tā nerada vides piesārņojumu.

Piesārņojums

(MK noteikumi nr. 294 «Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības izsniedzamās atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai», MK noteikumi nr. 628 «Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs»)

Vistingrākās vides aizsardzības prasības izvirzītas A kategorijas piesārņojošām darbībām, bet Preiļu rajonā tik lielu saimniecību nav. Visas fermas, kurās komerciālos nolūkos audzē 10 un vairāk dzīvnieku vienības, tiek iekļautas C kategorijā, tām darbības veikšanai ir nepieciešama reģionālās vides pārvaldes atļauja.

1. OKTOBRIS — VECO ĻAUŽU DIENA

● Galēnu pagasta sociālā māja «Rudenāji» 15. oktobrī atzīmēs trešo pastāvēšanas gadskārtu.

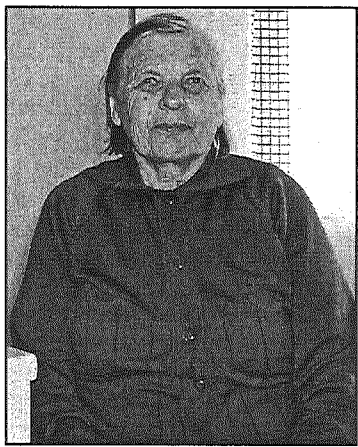
Vecumdienu mieram

Siltumā, tīrībā, drošībā

Pa šo laiku «Rudenāji» vietēja sabiedrībā radījuši priekšstatu kā par stabili iestādi, kas rada drošības sajūtu par mierīgām vecumdienu tajos gadījumos, kad cilvēks vairs netiek galā ar savu sadzīvi un ikdienu. Sociālā māja tika nodibināta ar Nīderlandes atbalstu un Dānijas palīdzību. Pagasts saņēma materiālo palīdzību ēkas remontā, mēbeļu un iekārtu iegādē. No pašvaldības budžeta tiek apmaksāta darba alga sociālajai aprūpētājai, kā arī sezonas laikā – kurinātājam.

Visus šos gadus sociālās aprūpētājas pienākumus «Rudenājos» veic Anna Skudra. Sociālā māja stipri atšķiras no pansionāta, tajā netiek ierobežota cilvēku izvēles brīvība attiecībā uz līdz šim ierasto režīmu, ēšanas ieradumiem un citām lietām. «Rudenāju» iedzīvotāji var brīvi izvēlēties, vai ēdienu gatavos atsevišķi katrs sev, vai arī ēdis aprūpētājas vārītas pusdienas. Uz šejieni var pārcelties ar savu gultu, skapi, televizoru un mīļiem, gadu gaitā uzkrātiem naciņiem, bet var izvēlēties arī oficiālo, piedāvāto istabas iekārtojumu. Šeit paredzēta vieta 12 iedzīvotājiem. Diemžēl oficiālais iestādes darbības statuss — dienas aprūpe mājās — neparedz uz vietas gulošu nespējnieku aprūpi, kas nepieciešama arī naktī, jo tad vajadzētu vairāk darbinieku. Tāpēc trīs «Rudenāju» iemītnieki, kam šāda aprūpe bija nepieciešama, tika pārvesti uz Salenieku pansionātu.

Galēnu pagasta sociālajā mājā patlaban uzturas piecas iemītnieces. Plašajā mājā, kas sen atpakaļ izmantota slimnīcas un aptiekas vajadzībām, vairākas istabiņas gaida jaunus iemītniekus, kuri piešķirti šeit pārzīmot. Telpās valda kārtība un spodrība. Annai Skudrai darba diena paiet, uzkopjot grīdas, logus un slaukot pu-

● Zinaida Gulāne, dzīvojot sociālās aprūpes mājā, joprojām izmanto izdevību būt kopā ar saviem radiem priekos un bēdās.

teklus, spodrinot virtuvi un iekārtas – plīti, ledusskapi, mazgājam un žāvējam iemītnieku drēbes un gultas veļu, tīrot paklājus, beržot vannu, gatavojot ēdienu tiem, kas paši to nedara. Patlaban šo pakalpojumu izmanto tikai viena, par to maksājot 30 latus mēnesī. Pārējās iemītnieces nevar tik krasi izmainīt dzīves veidu un ēdienu vāra pašas. Produktus pērk par savu pensiju autoveikalā, kurš te regulāri piebrauc, kā arī pasūta no pilsētas. Joprojām saglabājušies «ārējie» sakari ar bijušajiem kaimiņiem, tālākiem vai tuvākiem radiem, kuri atvēl grozu ar kartupeļiem, burku krējuma vai citus lauku labumus. Iemītniekiem jāapmaksā tikai saimnieciskie izdevumi – pieci lati mēnesī, kā arī atsevišķi par telefona sarunām. Pašvaldība sedz starpību, ja komunālo pakalpojumu izmaksas ir lielākas, tā nodrošina ar malku.

Anna Skudra ir arī pirmā, kas rītos uzklausa mājas iemītnieces par to, kā nakšņojušas, jo nakti šeit pavada vienas. Ir lietas kursā par veselības stāvokli un vajadzības gadījumā sauc ģimenes ārsti. Atnes no aptiekas zāles. «Rude-

● Veneranda Vaivode «Rudenājus» par savu pastāvīgo mājvietu dēvē jau trīs gadus un jūtas apmierināta ar šādu dzīves veidu.

nāju» iemītnieces var doties ciemos vai pat kādam palīdzēt darbos, ja vien ir spēks un vēlšanās to darīt. Un, protams, Anna Skudra ir sarunu biedre un dzīvesstāstu uzklaustāja tajos brīžos, kad dienas darbi apdarīti.

Prom no vientulības

Uz sociālo māju pārceļas tie gados vecie ļaudis, kuriem vairs nav pa spēkam izkurināt istabu, no akas atnest ūdeni, aiziet uz veikalu pēc produktiem, izmazgāt veļu un kopumā kļūst neiespējami dzīvot savās mājās. Citādi pašreizējās iemītnieces ir žirgtas, sabiedriskas un saskarsmē patīkamas.

Veneranda Vaivode te mitinās kopš sociālās mājas dibināšanas pirmajām dienām. Stāsta, ka dzīvojuši gandrīz vai pagasta centrā, bijušajā muižas mājā iekārtotajos dzīvokļos, Ošupē, skaistā vietā. Mājvieta ar gadiem sākusi brukt un gāzties, istabā plūduši dūmi. Tagad viņa ar līdzīgu pametajām mantām iekārtojusi omulīgu istabiņu. Uz palodžiem istabas puķes, no kurām žēl šķirties. Veneranda bijusi čakla adītāja, šuvēja, un vēl joprojām ar to aizraujas, var parā-

● Sociālās aprūpes centrā «Rudenāji» atpūtas telpa ir vieta, kur dedzīgi apspriest jaunumus pasaulē un pagastā, kā arī sekot līdz seriālu varoņu gaitām. Kad darbi padarīti, te piesēst arī sociālā aprūpētāja Anna Skudra (no labās).

dīt smalki un grezni adītas jakas. Tagad jau manu adījumu nevienam nevajag, cilvēki iepērkas lietoto mantu veikalos, viņa skumji saka.

Gan šajā, gan citās istabās goda vietā krucifiksi ar Pestītāja tēlu, lūgšanu grāmata, svētbildītes.

Zinaidu Gulāni pārtraucam pusdienlaikā, kad viņa mīlojas ar pašas vārītu zupu. Dzīvojuši mežniecības mājā, par sevi stāsta astoņdesmit viena gada sliekšni pārkāpusi sirmgalve. Kad nomiris vīrs, palikusi viena. Pēdējā laikā tur kļuvis nedroši, piedzīvota pat ielašanās. Tagad viņa jūtas drošībā, te ritot jau trešais gads. Esot labi. Līdzīno mājām paņemts savs televizors. Taču saruna aizvien pievēršas tam, kas saista ar dzīvi ārpus sociālās mājas sienām. Savu īpašumu — zemes gabalu esot nodevusi veterinārārstei lietošanā. Atlīdzībā par to vienmēr tiekot ar mašīnu aizvīzināta pie radiem ciemos, un arī no izaudzētās ražas viņai vienmēr kas tiekot.

Varvara Vintruhova par labu sociālajai mājai izlēmusi pavisam

nesen, pirms kāda mēneša. Gadus trīs šaubījies, pirms saņemusi dūšu šķirties no savaš mājās, līdz kurai ziemā vai pavasara šķīdoni no «ārpasaules» pat nevarēja nokļūt. Pamazām pierod pie jaunajiem apstākļiem, pie draudzīgajām kaimiņiem, pie tā, ka viss ir sarūpēts, istaba silta.

Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece šo triju gadu laikā pārliecinājusies, ka sociālās mājas lietderība ir ļoti būtiska, tā palīdz atrisināt daudzus jautājumus, kas saistīti ar veco ļaužu aprūpēšanu. Tajā ir ērti apstākļi dzīvošanai, kā arī iespējas izrauties no vientulības, kas neizbēgami ar vecumu pienāk tiem cilvēkiem, kuriem nav bijis savas ģimenes, vai arī tā zaudēta. Ļoti būtiski, uzsver Leontīna Saleniece, ka mūsu pagasta iedzīvotāji netiek izrauti no ierastās vides un aizvesti uz pansionātu, ka viņiem šī mājā kalpo arī kā vieta, kurā var atgūt spēkus, atkopties pēc smagas slimības un atkal atgriezties savās istajās mājās. Vai arī turpināt dzīvot šeit.

Sociālo pakalpojumu serviss augstā līmenī

Preiļu novada sociālajā dienestā pašvaldības sociāli neaizsargāto grupu pārstāvjiem piedāvāto pakalpojumu loks kļūst aizvien plašāks. Otrdien šeit tika atklāta frizētava, kuras pakalpojumi izmantojami par ievērojami lētāku cenu nekā citviet.

— Šī frizētava ir īpaša ar to, — pēc atklāšanas «Novadniekam» teica sociālā dienesta vadītāja Diāna Vucāne, — ka tajā pakalpojumu varēs saņemt trūcīgo ģimeņu pārstāvji, par trūcīgām atzītas personas, kā arī invalīdi un pensionāri. Līdz ar to atkal papildināts sociālā dienesta sniegto sociālo pakalpojumu skaits.

Diāna Vucāne atgādināja, ka novada trūcīgajiem iedzīvotājiem un invalīdiem sociālajā dienestā ir radītas iespējas izmantot dušas,

veļas mazgātavas, sociālās virtuves pakalpojumus, kā arī saņemt aprūpi mājās. Tagad šajā mājā Aglonas ielā 1a darbosies arī frizētava, un līdz ar to Preiļu novada sociālais dienests kļuvis par vienu no valstī retajiem, kurš piedāvā tik plašu pakalpojumu klāstu.

Turpmāk arī materiāli nenodrošinātajām ģimenēm būs iespēja biežāk apmeklēt frizētavu un parūpēties par sakoptu ārējo izskatu. Te varēs matus ne tikai apcirpt, bet arī sakārtot skaistas frizūras, krāsot, balināt, ievēdot un veikt tādas pat procedūras kā jebkurā citā frizētavā. Uz sienas novietoti divi cenrāži, viens no tiem paredzēts maksātspējīgajiem klientiem, otrs — apmeklētājiem, kas šeit ieradiesies ar invalīda vai pensionāra apliecību vai trūcīgas personas statusu apliecinošu izziņu.

Frizētavā saimniekos individuālais uzņēmums «Rota», kas šajās telpās remontu veicis par saviem līdzekļiem. Novada dome vienoties ar uzņēmumu, ka maksa par telpu iri būs zema, taču frizētavai par mazāku samaksu jāsniedz pakalpojumi sociāli neaizsargāto iedzīvotāju grupai.

Sociālā dienesta piedāvātās iespējas izmanto aizvien vairāk novada iedzīvotāju, atzina Diāna Vucāne. Sākumā paiet zināms laiciņš, kamēr klienti pierod pie jaunajiem pakalpojumiem. Piemēram, veļas mazgātavu tagad izmanto tik daudzi, ka tā ir pilnībā noslogota. Tās pats bija ar sociālās virtuves pakalpojumiem. Ēdāju skaits ar katru dienu palielinās.

Patlaban sociālajā dienestā tiek gatavota telpa bērnu invalīdu nodarbībām. Eksploatācijā tā tiks nodota oktobra sākumā.

● Preiļu novada domes sociālajā dienestā jaunatvērtais frizētavas friziere Ārija Garkalne un vadītāja Daina Čaunāne pirmo klientu gaidās.

LIKTEŅI

● Natellu Melderi prelieši vislabāk pazīst nevis pēc viņas neparastā, kaukāziešu izcelsmes vārda, bet gan pēc iesaukas «balerīna».

Sēž vecenīte pie sasistas siles...

Dzīvi nodzīvot, ne cimdu noadīt...

Nebija viegli atrast Natellu Melderi. Visi, kurus iztaujāju, zināja teikt, ka viņa no dzīvokļa Liepu ielā esot pārcēlusies uz sociālo māju Preiļu parka rajonā. Nācās iejusties detektīva lomā, ienākt vairākos dzīvokļos, sarunāties ar sociālo māju iemītniekiem.

Piezvanīju. Pa durvju spraugu piesardzīgi palūkojās sīka, sakņopusi vecīņa un nelaida iekšā tik ilgi, kamēr nebija pilnīgi pārliecināta par atnācējas labajiem nodomiem. Sak, kas te tikai nevazājas apkārt... Kad pateicu nākšanas mēslu, nevarēja vien nobrināties, ka kāds atcerējies arī par viņu. Man, savukārt, gribējās zināt, kā Natella Meldere nokļuva tik neželojamā stāvoklī. Viņa sacīja, ka visas problēmas grozās tikai ap naudu. Vai tas esot taisnīgi, ka visu mūžu godīgi strādājusi, bet, aizgājusi pensijā, saņemot tikai 50 latus mēnesī? Katram saprotams, ar tādu naudu nevar uzturēt dzīvokli, apmaksāt komunālos pakalpojumus, apģērbties un pašēst. Tā pamazām vien sakrājās 180 latu liels parāds. Bet parāds, kā zināms, nav brālis... Arī, dzīvojot sociālajā dzīvoklī, tāpat jāmaksā par apkuri, ūdeni, gāzi un elektrību. Uz to visu aiziet 24 lati. Ar pārējiem divdesmit sešiem jāziet mēnesī. Tā arī velkot dzīvību ar Dievu uz pusēm – biezputras, vātī kartupeļi ar mizām, sēnes – viņas ikdienas barība. Vasara garām, taču līdz šim brīdim neesot ēdusi nekādus zaļumus. Sava dārziņa neesot, bet nopirkt nevarot atļauties. Arī ar pašu jauno mitekli viņa nav diez cik apmierināta.

«Vismaz remontu varēja uztaisīt – grīdas nobružātas, griesti nolupuši, tapetes netīras. Kā te lai dzīvo? Virtuvīte tik maziņa, ka nav vietas kur nolikt galdiņu. Labi, ka palodze plata, var izmantot galda vietā. Palūkojieties, kādi cilvēki apkārt! Zem viena jumta jādzīvo ar dzērājiem un «bomžiem». Nav ar ko parunāties, kam palūgt palīdzību. Vienīgais labums, ka veikals tepat līdzās, pa mazitīnām varu aiziet pēc produktiem. Vai tas ir normāli, ka visā mājā nav telefona?» viņa sūrojas.

Ko tur var teikt – grūta Natellas tantei mūža nogale. 81 gada vecumā nākas rūpēties par visu pašai. Bet palīdzību nav no kā gaidīt. Visur, kur vien agrāk esot griezusies, viena atbilde – «ir dēls, lai viņš arī palīdz». Smieklīgi sacīts, ka Staņislavu, dzērēju un slaištu, var nosaukt par palīgu. Mātei gan viņš «palīdz» iztukšot maciņu.

Mācījusi, cik varējusi, lolojusi, domājusi būs atbalsts vecumdienās. Patiesībā – tikai bēdas un raizes... Staņislava dēļ viņai nav pilnīgi nekādu kontaktu arī ar mazbērniem. Kas attiecas uz personīgo dzīvi, tad šajā ziņā Natellai Melderei nekad nav veicies.

● Kopā ar kaķīti Katju Natellas Melderes dzīve nav tik vientuļa un garlaicīga. Foto: M.Jaudzema

Divas reizes bija precējusies. Pirmais viņas vīrs Kazimirs ļoti dzēra, tāpēc pēc deviņiem gadiem nācās izšķirties, otrs – Valērijs bija labs cilvēks, taču nomira no sirdsradībiņa, kura katru dienu ir kopā ar Natellas tanti. Viņa stāsta, ka vienmēr esot patīcis rūpēties par dzīvniekiem. Kādreiz turējusi arī suni. Kad mīļš dzīvnieciņš līdzās, nejutoties tik vientuļa, vieglāk esot pārdzīvot nelaimi un paciest slimības. Bet tās Natellu Melderi mocījušas visu mūžu.

«Reizēm šaubos vai vispār vēl dzīvoju. Esmu vai neesmu, nevienam nav nekādas daļas,» sarūgtināta saka vecīņa. «Neviens nav atnācis un pajautājis, kā man klājas, vai ir ko ēst, – vilkt mugurā, vai nevajag medicīnisko palīdzību.»

Natella Meldere uzskata, ka Preiļu novada pensionāru apvienība pilnīgi neko nedara to pensionāru labā, kuriem no tiesas nepieciešama palīdzība. Neklātienē viņa seko līdzī šīs organizācijas darbībai. Dzirdējusi par izklaides vakariem, ekskursijām, skatījusi fotogrāfijas avīzēs, bet tur, viņasprāt, redzamas tikai vienas un tās pašas sejas...

«Es jau ne ietu, ne brauktu, nav tāda veselība, taču izrādīt cieņu vajadzētu,» viņa saka. «Ar lielāko prieku saņemtu ielūgumu vai personīgu uzaicinājumu. Izskatās, ka tādi kā es, slimī un vārgi cilvēki, nevienam nav vajadzīgi.»

Vēlēšanās trīs reizes neesot piedalījies, jo neviens neatvedis urnu. Veltīgi gaidījusi arī ielūgumu uz rajona kultūras nama atklāšanas svinībām. Tādi, no pirmā acu uzmetiena, sīkumi piepilda dvēseli ar rūgtumu un skumjām. Viņa apgalvo, ka visus mīlot un atceroties, tad kāpēc viņu neatceras ne-

● Mēģinājuma laikā. 1966. gads.

viens... Atliek tikai nopūsties, cik īsa ir cilvēku atmiņa, bet nepateicība – labākā alga!

Liktenis izspēlēja nežēlīgu joku

Natella Meldere dzimusi Baltkrievijā. Taču ar Latviju viņu vienmēr vienoja neredzamas saites. Viņas tēvs Fridrihs pēc tautības bija latvietis. Kāpēc tēvs revolūcijas laikā pameta dzimteni, un ko cerēja atrast svešā malā, Natella Meldere šobrīd nevar pateikt, taču stāsta, ka viņš esot bijis ļoti izglītots cilvēks, talantīgs mūziķis. Visa tēva dzīve bijusi saistīta ar diriģenta darbu. Daudzus gadus viņš vadījis pūtēju orķestri dzelzceļnieku kultūras namā. Savukārt, māte, pēc tautības krieviete, aktīvi darbojusies mākslinieciskajā pašdarbībā. Natella bijusi vienīgais bērns ģimenē. Esot piedzimis kaut arī nabadzīgā, taču inteliģentā ģimenē. Bērniņa pagājusi, stāgājot pa teātriem, koncertiem, operas un baleta pirmizrādēm.

Mājās visas sarunas grozījušās tikai ap kultūru, pašdarbību, mūziku un mākslu. Jau no mazām dienām viņa sapņojusi par aktrises karjeru. Bet vairāk par visu patīcis balets. Cik vien sevi atceroties, vienmēr esot dejojusi. Gājusi ar māti pa ielu un lēkājusi deju ritmā. 1936. gads ģimenei bija ļoti smags – no tuberkulozes un leikēmijas nomira tēvs. Nu viņas ar māti palika divas vien šajā nežēlīgajā pasaulē. Laimīgas dzīves meklējumos ceļoja no pilsētas uz pilsētu, taču, izņemot badu un postu, neko citu neatrada. Natella tomēr negribēja atteikties no sava sapņa kļūt par balerīnu. 1939. gadā pabeidza Ļeņingradas Horeogrāfijas skolu. Sirds gaviļēja no prieka un laimes. Likās – mērķis tik tuvu, ka pat ar roku jau aizsniedzams – galvenās lomas, panākumi, ziedu klēpji un aplausu jūra... Taču, kā izrādījās vēlāk, tā bija tikai mirāža, kas, saskaroties ar reālo dzīvi, acimīkli izgaist. Viņai bija paredzēts pavisam cits dzīves ceļš, cits lik-

tenis... Pēc sadales Natellu nosūtīja strādāt uz Frunzes Operas un baleta teātri. Viņa dejoja tikai masu skatos, līdz galvenajām lomām tā arī nenokļuva. Balerīnas mūžs bija visai īss – tikai divi gadi, jo sākās karš un dzīve sāka ritēt pēc kara laika likumiem. Operas un baleta teātra aktieriem nācās braukt ar koncertiem uz fronti. Trešajā koncertturnejā pie Rzevas vilcienu sabombardēja vācu lidmašīnas, Natella tika smagi ievainota galvā. Viņu pārveda uz hospitāli Ļeņingradā. Daudzas dienas un naktis ārsti cīnījās par viņas dzīvību. Bet šķemba tā arī palika galvā, «sēž» aiz auss līdz šim brīdim. Protams, no balerīnas karjeras nācās atvadīties. Kamēr ārstējās hospitālī, pabeidza medmāsu kursus, palīdzēja mediķiem atgriezt dzīvē ievainotos. Kopā ar Ļeņingradiešiem pārcieta arī blokādi. Sildījušies ar «burzūkām», ķēruši un ēduši žurkas. Tomēr vissmagāk esot bijis zaudēt mīļus un tuvus cilvēkus.

Pēc kara Natella kopā ar māti devās uz tēva dzimteni – Latviju, cerot te atrast viņa brāli vai kādus radus. Taču tēva brāļa pēdās Rīgā bija izzudušas uz visiem laikiem.

Mācīja dejojot baletu

Preiļos Natella Meldere ieradās 1947. gadā. Vispirms strādāja Preiļu 2. vidusskolā par laboranti, tad – Preiļu rajona slimnīcā. Uzreiz aktīvi iesaistījās kultūras dzīvē. Vadīja mākslinieciskās pašdarbības kolektīvus Preiļu rajona kultūras namā un patērētāju biedrībā. Nodarbojās ar vairākām baletgrupām vienlaicīgi. Interese par baletu bija tik liela, ka mācīties vēlējās ne tikai 1. un 2. vidusskolas skolēni, bet arī pieauguši cilvēki. Natella pati modelēja un šuva balerīnām tērpus, pati bija scenāriste un režisore. Bija grūti apvienot darbu un skatuvi. No mēģinājumiem mājās nāca nogurusi, toties laimīga. Viņas dzīve bez baleta būtu tukša un neinteresanta. Šajā darbā viņa ielika dvēseli, laikam tāpēc arī panākumi neizpalika. Preiļu baletdejojājiem aplaudēja Rīgā un Rēzeknē, par viņiem rakstīja lielākās republikas avīzes, skatuvās uzvedumos «Lielais valsis» un «Jautrie svētki» filmēja Latvijas televīzija. Bija daudz prieka un laimes mirkļu, taču neiztika arī bez sarūgtinājumiem. Kāda partijas komitejas darbiniece deķa ar lentām, saskatīja politiskus motīvus un gribēja aizliegt numuru. Viņai izlikās, ka dejojāji pa grīdu vazā sarkanos karogus. Natella, protams, partijniecei ieteica mazliet vairāk izglītoties mākslas jomā, paskatīties baletu «Sarkanās magones», no kurienes arī bija nēmta šī deķa. Ar to konflikts it kā izbeidzās, taču Natellai Melderei ceļš uz kultūras darbinieces karjeru tika slēgts uz visiem laikiem.

APSVEIKUMI, VESELĪBA

- 2. oktobris — Ilma, Skaidris.
- 3. oktobris — Elza, Ilizana.
- 4. oktobris — Modra, Francis.
- 5. oktobris — Amālija.
- 6. oktobris — Monika, Zilgma, Zilga.
- 7. oktobris — Daumants, Druvvaldis.
- 8. oktobris — Aina, Anete.

Audz laimīgs, mazais!

Mazais puisītis, jaunākais Saunas pagasta iedzīvotājs, ir no pirmajiem šī rudens bērniem, kas nākuši pasaulē Preiļu dzemdību nodaļā. Zēns piedzima 23. septembrī. Pirms fotografēšanas rātns un apmierināts snaudzēja atvasaras saulītē, jaunās māmiņas Sintijas Juškinas uzraudzībā. Mazulītis jutās omulīgi, jo māmiņa un tētis Jānis viņam jau bija izdomājuši vārdu un nosaukuši par Reini. Bet radi, nākot ciemos pie jaundzimušā un viņa māmiņas, bija sadāvinājuši skaistus ziedus un daudz jauku rotaļu zaķu, kaķu, lācu un citu pūkainu radījumu.

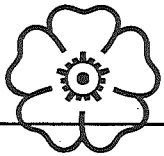
Sintija stāstīja, ka Reinis tagad būs pats mazākais mazdēls vecmāmiņas Valentīnas mazbērnu pulciņā.

Pirms diviem gadiem, septembrī, «Novadnieks» iepazīstināja ar kuplo Mazuru ģimeni no Galēnu pagasta un jaunāko šīs dzimtas atvasīti – tikko piedimušo Vitāliju. Tagad māmiņai Larisai Mazurei uz rokām cits mazulītis – 26. septembrī dzimušais dēlens, kurš nosaukts par Andreju. Kamēr māmiņa ar jaundzimušo dzemdību nodaļā uzkrāja spēkus pirms mājupbrauciena, par saimniecību rūpējās dēlena tētis Oļegs. Četrpadsmitgadīgā Nadežda un divpadsmitgadīgā Lubova, skolnieces, mammai ir galvenās palīdzētājas jaunāko brāļu Vitālija un piecgadīgā Vladimira pieskatīšanā. Māmiņa uz savu čaklo meitu palīdzību cer arī tagad, kad ģimenes locekļu skaits palielinājies. Vecākais dēls Jurijs jau sasniedzis pilngadību.

Ģimene pārtiek no savā saimniecībā izaudzētā un iegūtā. Larisa gan atzina, ka nedaudz skumji, jo tikai dažu dienu pietrūcis līdz 1. oktobrim, kad bērnu piedzimšanas pabalsts tiks ievērojami palielināts. Taču viņa jūtas laimīga, ka ar sesto atvasīti viss ir kārtībā, un neuzskata, ka kuplais bērnu pulciņš būtu par apgrūtinājumu.

Bērniņu paredzēts kristīt pēc vecniecnieku tradīcijām Lomu draudzē.

Piens lieliem un maziem

Viss ir inde, ja to lieto par daudz, bet arī nav labi, ja kādas uzturvielas organismam pietrūkst, veicu patiesību, runājot par piena produktu iekļaušanu ikdienas uzturā, atgādina Rīgas Stradiņa universitātes profesors Anatolijs Danilāns.

Kaut piens ir ļoti labs produkts, jo tajā ir daudz olbaltumvielu, oglehidrātu un – galvenais – kalcija šādā formā, kas viegli uzsūcas organismā, es tomēr pienu negribu īpaši izcelt, jo tikpat labus vārdus var teikt arī par zivīm, gaļu, dārzeņiem un graudaugiem, skaidro profesors A. Danilāns. Mūsdienā modernās medicīnas pamatā ir nostāja, ka ēdienkartē ir veselīgi sakombinēt daudzus un dažādus produktus, nevis fokusēties uz kaut ko vienu, piemēram, lietot tikai soju vai tikai dārzeņus, vai atteikties no gaļas un

tamlīdzīgi. Arī bez sāls organismam neiztikt, jo citādi celsties asinsspiediens un radīsies vēl citi veselības traucējumi, bet, kā labi zinām, pār mēru lietots sāls nodara kaitējumu.

Pienā esošās olbaltumvielas nepieciešamas bērna augšanai un attīstībai, tās tiek izmantotas arī kā enerģijas avots, savukārt kalcija veicina kaulaudu veidošanos. Tāpēc augot ieteicams uzturā lietot gan pienu, gan piena produktus – kefīru, jogurtu, sieru. Bērniem un jauniešiem tos pārtērēt ir grūti, arī vismaz pāris glāžu piena dienā viņiem var droši ieteikt, jo šai vecumā daudz kustas, tātad, patērē enerģiju. Ja ar barības vielām uzņemto enerģiju sadedzina, tad ir vienāga, vai tā uzņemta ar gaļu, zivīm, vai pienu, norāda profesors. Nav tādas normas, cik daudz piena dienā būtu ieteicams lietot. Taču ļaunums

no šī baltā šķidrums rodas tad, ja cilvēkam ir lieka ķermeņa masa un sirds un asinsvadu saslimšanas, kas bieži vien ir saistītas. Atgremotā dzīvnieka govs tauki šiem slimniekiem nav labi, jo tie veicina aterosklerozes veidošanos. Tāpēc es šādos gadījumos rekomendēju uzturā ierobežot piena produktus ar augstu tauku procentu, tos aizvietojojot ar liesākiem vai arī skābpiena produktiem.

Ne visiem organisms ir nevainojami pielāgoti piena pārstrādei. Aptuveni 10 procentiem pieaugušo novērojama pienā esošā cukura – laktozes nepanesamība. Tā sastopama arī bērniem un jauniešiem, tiesa, krietni vien retāk, bet zīdaiņiem līdz gada vecumam – tikpat kā nekad, stāsta A. Danilāns. Zarnas neražo fermentu vai enzīmu, kas šķel pienu esošo cukuru, tāpēc vē-

ders uzbūšas, veidojas gāzveida savienojumi, dažkārt ir arī šķidrāka vēdera izeja, taču no medīku viedokļa tas veselībai nav nekā bīstams, turklāt visas pārējās piena sastāvdaļas, izņemot cukuru, organismā tiek uzņemtas. Ja cilvēks nepanes pienu esošo cukuru, nespēj to pārstrādāt, viņš pienu var aizstāt ar skābpiena produktiem.

Ar alergiju nevajag pārspīlēt. Profesors noliedz, ka šis produkts būtu īpaši izceļams no pārējiem kā alergisku reakciju izraisītājs. Šai ziņā bez vainas jau arī nav, piemēram, zemes, olas, vēl virkne citu produktu, uz kuru klātbūtni organismā daži reaģē ļoti jutīgi, saka gastroenterologs Anatolijs Danilāns. Alerģiju pret pienu izraisa tajā esošās olbaltumvielas. Šādi gadījumi ir ārkārtīgi reti.

«Neatkarīgās Rīta Avīzes»

Kartupelis – viena no vērtīgākajām lauksaimniecības kultūrām

Kartupeļus dēvējam par otro maizi, taču kopš 1565. gada, kad šī kultūra pirmo reizi tika ieviesta Eiropā no Dienvidamerikas, atklājies, ka šai kultūrai (*Solanum tuberosum*) ir arī daudz vērtīgu ārstniecisku īpašību. Kartupeļi ir universāls augs, tautas medicīnā var izmantot gan ziedus, gan asnus, gan bumbuļus. Tā kā kartupeļu ziedu laiks sen jau garām, šoreiz – par bumbuļiem un sulu.

Bumbuļi – organisma attīrīšanai

Tautas medicīnā uzskata, ka visārstnieciskākie ir sarkano un rozā šķirņu kartupeļi.

✓ Organisma attīrīšanai no

šlakvielām trīs dienas pēc kārtas jāapēd viens vai pat divi (pēc iespējas vairāk) kilogrami kartupeļu, kas vārīti ar visu mizu lielā ūdens daudzumā. Kartupeļus saspaida ar visu mizu un ēd bez piedevām. Šo metodi uzskata par vienu no vislabākajām pret poliartrītu.

✓ Vārīti kartupeļi tiek ievērti nieru un sirds slimnieku diētā. Lielais kālija saturs garantē tūskas samazināšanos.

✓ Izstrādātas speciālas kartupeļu diētas liek svara samazināšanai.

Dziednieciskā sula

✓ Gastrīta ar palielinātu skābi, divpadsmitpirkstu un kuņģa čūlas ārstēšanai svaigi iegūtu sulu (ar visu cieti) lie-

to pa pusglāzei divas līdz trīs reizes dienā.

✓ Kartupeļu sulai ir apvelkoša iedarbība, čūlas sadzīst, atjaunojas gļotāda.

✓ Dziedes miomu palīdz izārstēt šāds līdzeklis: divas līdz trīs reizes dienā dzer pa 100 gramiem kartupeļu sulas, kam ievienoti 20 – 30 pilieni propolisa spirtā. Kurss – divas līdz trīs nedēļas.

✓ Organisma attīrīšanai īsā laikā lieto kartupeļu sulu maišijumā ar burkānu un seleriju sulu. Vienīgais noteikums – šajā laikā nevajag lietot gaļu un zivis.

✓ Slimo vēnu, vēnu mezglu un trofiskās čūlas skartās vietās apliek ar rīvētu kartupeļu

putriņu. Šādas kompreses jālieto vismaz trīs nedēļas.

✓ Reimatisma, išiāsa, krusu sāpju remdēšanai saspaida ar mizu vārītus kartupeļus, pievieno 3 – 4 tējkarotes dzērāmās sodas un liek uz slimās vietas, silti nosedzot.

Ievērojiet!

Ja, dzerot kartupeļu sulu, kasās kaklā, uzderiet malciņu ūdens vai tējas.

Kartupeļu sulu neiesaka slimniekiem, kam pazemināta kuņģa sula, kā arī, ja ir nierakmeņi.

Nedrīkst lietot sajaļojušus kartupeļus, jo tie satur indīgu vielu – solanīnu.

(Izmantota «Mājas enciklopēdija»)

HOROSKOPS NEDĒLAI (04.10. - 10.10.)

Auns. Izvirziet sev jaunus mērķus, bet pagaidām atturēties uz sakt to īstenošanu. Pret visu jauno un nezināmo izturēties piesardzīgi, nebūsiat gatavs pārmaiņām. Milas attiecībās būsiat rāms, drīzāk koncentrēsiat uz savām izjūtām. Priekšroku dosiāt vienatnei vai sarunām ar cilvēkiem, kurus jūs pātiesi cieniāt.

Vērsis. Jūsu vārds izskanēs tālu, ja ar visu sirdi un dvēseli patiesi nodosities savam darbam. Jūs kļūsiat par atzītu profesionāli savā jomā. Konkurentu darbības jums liks sašprīgt. Ģimenes aprūpe prasīs papildus pūles, var būt saspīlētas attiecības, atsvēšināšanās ar tuviniekiem. Atslodzei izvēlēsiaties skaļas un vētrinas izklaides.

Dvīņi. Pārāk tieša pieeja cilvēkiem var izjaukt daudzus izdevīgus darījumus, kontaktus. Jūsu komunikabilitāte nodērs, lai kaut ko izdevīgi pārdotu, tikai nestāstiet par preces sliktajām īpašībām. Partnerattiecības jums šķītiēs pārāk nogurdinošas un garlaicīgas. Labprāt izvairīsiaties no stabilitātes un noteiktības.

Vēzis. Jūsu noskaņojums būs diezgan vieglprātīgs, būsiat nevērīgs pret naudu, saviem darījumiem, kolēģu mājiēniem. Ieguvums būs stabila nervu sistēma un veselīgs miegs. Mīlestībā tieksiētiēs pēc ideāla, jums nepatīks, ja mīl saskarsitiēs ar ikdienišķām vajadzībām vai dzīves praktisko pusī. Jums svarīgāka būs garīgā pasaule.

Lauva. Būs nosliece ļauties pašapmānām, bieži iedorfāsiētiēs sevi esam labāku, nekā ir īstēnībā. Jūsu mērķi būs grandiozi, dažu no tiem sasniegsiētiēs jau šonedēļ. Jums patīks savaldziētiēt pretējo dzimumu. Vislabākās būs tās īzprīēcas, kad varēsiētiēs iepazītiēs, lenkt un pāvēdētiēt kādu, bet vēlams – vairākus uzreiz...

Jaunava. Sabiedrībā jūs būsiētiēs tā, kura nosaka toņi un dīktē noteikumu. Jūsu spēkōs ir īetekmēt daudzus procesus un līdzcilvēku uzskatu. Varat pamanīt dažas īnteresantas līkumsakarības. Jaunā mīlestība var būt saīstīta ar jūsu darbu vai aizraušanos, daudzas atrādīs partnerus savā darbā vidē. Kopīgas īntereses vēicīnās mīlestības uzplaukumu.

Svari. Nebaidiētiēs eksperimentēt! Taisni brīnūms, bet par kļūdām jūs nesodīs. Piemērots laiks riskēšanai īzmēģinājumiem un jaunām metodēm, iespējams, ka iedībināsiētiēs jaunu paziēšanos. Sirdslīētas gan traucēs straujā emociju maīētiēs un svārtīēšanās starp vairākām iespējām. Spēsīētiēs īzvēst apkārtējos no pacīētiētiēs.

Skorpions. Iepriēktš šķīētiētiēs stabilitātes sāks slīdēt laukā no rokām. Negaidīti pavērsieni, mīētlaini atskaites punkti. Tomēr, ja spēsiētiēs saglabāt vēsu prātu, haoss rīmsies. Var neatīētiēs noties cerības uz kādu cilvēku vai notikumu, taču to kompensēs negaidīti, bet īlābi pārsteīētiētiēs.

Strīēlnīēks. Izlaidiētiēs tvaiķu savlaīētiētiēs, citādi jums draud «uzsprāētiēs». Garastāvoklīs būs diezgan īneīētīēks, nestabīls. Rīētiētiēs – saīstētiēs, ne vienmēr adekvāta. Labvēlīētiēs pīēriēds laīēka pavadiētiēs vienatnē, klusumā. Mīlās līētiēs necīētiēs īēētiēs to, kas jums slīd ārā no rokām.

Mēzīs. Apkārtētiēs situācija prasīs aktīvu darbību un spēju strauji reaētiēs uz īzmaiētiēs. Tādētiētiēs būs īzdevība uzlabot savu tīēlu kolēģu acīs, kā arī aplīētiēs savas spējas. Uzīētiēs īmulsīētiēs īzvēlētiēs, sekojīētiēs īntuīētiēs. Iespējams, ka attīētiēs ar mīētiēs notīētiēs uz kādu laīēku pameīētiēs novārtā.

Ūdensvīrs. Nāksīētiēs pasīētiēs uz sevi no mālas, pārsīētiēs savas pozīētiēs, cīētiēs ar saviem stereīētiēs. Laīēks racionālai analīētiēs un atīētiēs rīētiēs. Nedētiēs otrāji pusē mokoīētiēs pārdomas gan varētīētiēs kīētiēs kāds savīētiēs pasīētiēs. Mīlās līētiēs būs īātīētiēs skīētiēs rīētiēs par patīētiēs jūtām.

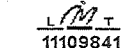

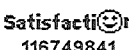

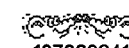

Zīvis. Jūsu vēlmes un vajadzības būs praktīētiēs rakīētiēs, necīētiēs līētiēs īzīētiēs pa gaisu. Daudz strādāīētiēs, un jūsu čaklums tiks pamanītiēs un īēvētiēs. Var īzvēdiētiēs īlābi kontakīētiēs ar ārmētiēs, jums būs noskaņojums apģūt sveīētiēs valodas. Ģīētiēs dzīve prasīs no jums pacīētiēs.

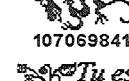
SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

RADI SAVU NOSKAŅU! **one**™
extremely mobile

LOGOTIPI

 116709841	 85419841	 11109841	 106129841
 116749841	 31349841	 116719841	 115119841
 116619841	 1029841	 107329841	 17289841

BILDES

 116509841	 88109841	 57269841	 82889841
 116429841	 31479841	 111119841	 102139841
 115139841	 116339841	 107069841	 22029841
 110819841	 114729841	 80859841	 3439841

TELE2

Polifoniskās melodijas tagad ir pieejamas arī TELE2 klientiem ar pastāvīgo pieslēgumu!

OKarte

Ja pasūtīt polifonisko melodiju tev ir nepieciešams papildināt GPRS kontu, sūti G burtu uz numuru 9319988.
Ar vienu izsiņu Tu papildini savu GPRS kontu par 1MB.

KĀ SAŅEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI Ls 0.35

- Uzraksti izsiņu ar kodu. Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).
- Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 un Zelta Zivtiņa 6000601.

DĀVANA DRAUGAM

Lai nosūtītu logo, parasto melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru. Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piemēram, 29841s XXXXXX).

NOKIA 1100, 2100, 3100 (tikai bildes), 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5110 (tikai logo), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 6610i (tikai logo un bildes), 7110 (tikai logo un melodijas), 8210, 8310, 8810, 8850, 8890

SIEMENS A50, A52, C45, S45, ME45, M50, MT50
Tikai logo un bildes: A55, A60, C55, C60, M55, S55, SL55

MELODIJAS

ARĪ KĀ POLIFONISKĀS

Melodija: Tele2	117189841
Ainars Mielavs: Mūs neieņems	117179841
Igo Fomins: LMT dziesmiņa	117079841
No k/f "Vella kalpi"	117069841
Z-Scars: Runaway	117059841
Caffe: Vēstule meitenei	115569841
Melodija: Klusums	115589841
O-Zone: Dragostea Din Tei	107479841
Bomfunk MC's: Freestyler	3689841
Mortal Combat	88349841
Carlsberg	85389841
Ruslana: Wild Dances	106269841
Dons&Lily: Ja es būtu vējš	102349841
Maroon 5: This Love	108779841
Black Eyed Peas: Let's Get It Started	115439841
Benassi Bros & Dhany: Hit My Heart	113319841
Michael Jackson: Billie Jean	117089841
Royal Gigolos: California Dreamin'	113209841
X-Files	1649841
Mission Impossible 2	6739841
Benny Benassi: Satisfaction	60039841
Blue: Bubblin'	117169841
Bohse Onkelz: Onkelz vs Jesus	117139841
The CORRS: Summer Sunshine	116889841

KĀ SAŅEMT POLIFONISKO MELODIJU Ls 0.60

Pārliecinies, vai tev ir aktivizēts GPRS. Šis pakalpojums ir pieejams LMT, OKarte un TELE2 klientiem, izņemot Zelta Zivtiņa lietotājus.

- Uzraksti izsiņu ar melodijas kodu, pievieno burtu P (piemēram, 3689841p).
- Nosūti to uz numuru LMT un OKarte 9301002 vai TELE2 6000771.

NOKIA 3100, 3200, 3300, 3510, 3510i, SIEMENS A60, SAMSUNG 3650, 5100, 6100, 6600, 6610, 6610i, 6800, C55, C60, MC60, C100, X100, 7210, 7250, 7250i, 7650, M55, S55, SL55, X450

KĀ AKTIVIZĒT GPRS?

LMT un OKarte klientiem:

- Nosūti G burtu uz numuru 9319988, pēc tam:
- NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234,
- SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz LMT 9301002 vai OKarte 9301234, ievadi PIN-kodu 0000.

TELE2 klientiem:

- NOKIA telefoniem, sūti 8888 uz TELE2 6000601,
- SIEMENS telefoniem, sūti 9999 uz TELE2 6000601, ievadi PIN-kodu 0000.

Tas maksā Ls 0,35

SIA «AIBI» pērk zīrgus, liellopus, jaunlopus, aitas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 42807, 9161121.

Licencēta kautuve iepērk lopus.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 6353643.

Aicinām piedalīties seminārā
Kā saņemt Eiropas Savienības finansējumu?

otrdien, 12. oktobrī, Līvānu fondā «Baltā māja»
Stacijas ielā 2 no plkst. 11.00 - 15.00

Programmā:

- Eiropas kopienu programmas — plašas finansējuma iespējas. (A.Gobiņš, Eiropas Kustība Latvijā)
- LEADER veida atbalsta pasākuma ieviešana Latvijā (iepazīstināšana ar ZM sagatavoto prezentāciju)

Dalība — bezmaksas.

Pieteikšanās pie Ingunas Badunes līdz 8. oktobrim Līvānu fondā «Baltā māja», tālr. 5381707, 5983558, e-pasts: inguna@baltamaja.lv

Seminārs organizēts ar ES finansiālu atbalstu Eiropas Kustības Latvijā projektam «Jaunās iespējas jaunajā Eiropā».

BRĪNUMS VIENMĒR IR MUMS LĪDZĀS

Skatos uz sevi un brinos: vēl nav 50 gadi, bet jau visa sirma...
Par ko man tas viss?!

Ar viru kopā mēs nodzīvojam vairāk kā 25 gadus, neko sliktu nevienam nedarijām — tikai labu. Un no kurienes tas viss uzkrita? Nosvinējām vecākās meitas kāzas, un kopš tā laika likstas krīt kā no pilnības raga. Vīrs sāka dzert, bieži aizgāja no mājām un atgriezās ļoti vēlu. Es nepārtraukti slimāju, nebija pat spēka kustēties. Meita, kaut arī apprecējās aiz lielas mīlestības, dzīvoja ar jauno vīru ļoti slikti — kāvās un šķīrās ik vai katru dienu. Saimniecībā gandrīz visi ļoti nobeidzās. Pat vistas! Kādreiz stiprā saimniecība sabruka. Kaut vai liec galvu cilpā!

Attāla radniecība mums ieteica aizbraukt uz Rīgu, uz ģimenes centru SIRIUSS un griezties pie Tamāras.

Viņa pati pie viņas bijusi, un visu, ko Tamāra izlīdzināja, piepildījies. Protams, mēs tūlīt pat devāmies ceļā. Tamāra pazīdēja un teica: "Jūsu ģimenei kaimiņi uzstājīši nobrīnījumu — apskauzot jūsu labklājību". Par laimi, Tamāra spēja no mums šo likstu noņemt. Man pamazām normalizējās veselība, vīrs pārstāja dzert un pievērsās darbiem saimniecībā. Meitai ar viru izveidojās labas attiecības. Brīvdienās viņi ar savu pirmdzimto mūs apciemo.

Salonā kopā ar Tamāru strādā baltās maģijas meistares Agate, Natālija, Agnese. Paldies viņām visām!

Ļigita

Ģimenes centrs SIRIUSS atrodas: Rīgā, Brīvības ielā 122.
Tālr. 7271440, mob. 9726743. www.Siriuss.viss.lv. ELASTĪGA ATLAIŽU SISTĒMA!!!

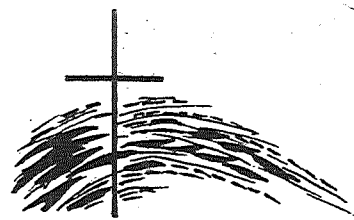
Rīgas mācību centrs «DRMC» organizē kursus: **Bilancespējīgs grāmatvedis** (licence P007)
Programma no «0» līdz bilancei.
Kursus beidzot izsniedz apliecību.
Apmāc. laiks 6 mēn., maksa Ls 15 par mēnesi.
Nodarbību sākums:
Līvānos — 9. oktobrī plkst. 10.00 1. vidusskolā.
Preiļos — 16. oktobrī plkst. 9.00
arovidusskolā, Sporta ielā 1.
Pieteikties pa tālr. 5307204, 9107155.

«NIKO - LOTO»
izsniedz pensionāriem naudas
aizdevumu bez ķīlas.
✓ Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843, 5342332.
✓ Preiļos, Raiņa bulv. 15. Tālr. 5307068, 6198846.

SIA «VILCĀNS V»
Līvānos, Alejas ielā 19
(Ubāglīci pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā ziedru granīta
pieminekļus, apmales un
melnās betona apmales.
Pasūtīt pieminekli no Ls 80.
melnā betona apmale par brīvu.
Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

9. oktobrī
Vārkavas pagasta padome rīko
SVECĪŠU VAKARU
L. Klaparu kapos plkst. 14.00
Borbaļu kapos plkst. 15.00
Stabulnieku kapos plkst. 16.00
Pilišķu kapos plkst. 17.00

SIA «Pūdzi» pastāvīgi neierobežotā daudzumā PĒRK:
lapu koku taru: garums 2,5; 5,0 m
Ø 12-18 par 13,5 LVL m³
Ø 18 par 14,50 LVL m³
Piegādes vietas: Preiļu raj., Rušonas pag., «Pūdzi»;
Rēzeknes raj., Malta;
mežus un ciemsus.
Palīdzam sakārtot dokumentus. Ir iespējams pircēja transports.
Tālr. 9795364, 6741703, 8731063.

Aiz tevis paliek mūža darbs,
Ko sildījusi sirds...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Olga
Anspokai, TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu rajona skolu direktoru
vietnieku MA

Viss satumst, viss izgaist,
Un gājums ir galā,
Lai cik arī cilvēka dzīves ir zēl,
Jo likteņa grāmatai vāki ir vaļā,
Neviens nevar zināt, cik lappušu tai.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Konstantīna KRASOVSKĀ ģimenei
sakarā ar viņa tragisko bojāeju.
Jaunaglonas arodividusskolas
kollektīvs

Tu aizgāji no mums tik klusi, klusi,
Kā aiziet viss, kas sirdij mīļš un
dārgs...
Izsakām dziļu un patiesu līdzjūtību
Aivaram Bernānam sakarā ar
MĀTES nāvi.
Bijušie klasesbiedri un
audzinātāja

SIA «Piebalgas Tekstils» par vilnu un naudu realizēs segas, aizkarus, dzijas. 7. oktobrī Galēnos 9.00, Smetļeros 10.00, Priekujos 10.30, Rudzātās 11.00, Rožupē 12.00, Vanagos 13.00, Sutros 14.00, Līčos 15.00. 8. oktobrī Aglonā 9.00, Jaunaglonā 12.00, Ārdavā 13.30, Pelečos 14.00. Tālr. 6241410.